

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Canon XXVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

hujusmodi domus cum sit annexa dicto Canonatui fortitur eandem naturam, Rot. decis. 497. §. final. coram Duno. jun. Unde sicuti optari non potest Canonatus de jure patronatus, ita nec domus huic annexa.

12. Ceterum hoc non obstante, veritas est, quod supradicta optio respectu hujus domus sit valida; Licet namque optio locum non habeat in Beneficiis, seu Canonatibus, & Præbendis Patronalibus, habet tamen locum in præbendis, vel domibus, seu cameris Canonicalibus, aut prædiis accidentaliter per Capitulum annexis eisdem Canonatibus Patronalibus, ut in terminis tuetur Passerin. in d. cap. cum in tua de consuetud. in 6. quæst. unic. art. 1. num. 87. ibi. Verum, & de istis beneficiis loquendo dicendum est, quod in præbendis illis beneficiis annexis accidentaliter optio locum habet; nam Patronus habet jus præsentandi ad beneficium, sed non habet jus ad hoc, ut præsentatus, & institutus habeat hanc, vel illam præbendam ex illis, quæ accidentaliter annexæ sunt beneficio, & ideo

in hujusmodi præbendis, quæ sunt juris ipsius Capituli locum habet Capituli dispositio, & sic locum habet Capituli consuetudo, ut hujusmodi præbende pinguioribus per Antiquiores optari possint.

13. Non obstat, quod dicta domus sit annexa huic Canonatui; adeoque quod fortiatur hujus naturam, quia non est ei annexa perpetuo, & inseparabiliter, quo casu certo equidem optio, nec respectu illius permitteretur, sed est annexa accidentaliter, & revocabiliter, ita ut possit ab uno, vel altero Canonatu separari, licet hæreat juri spirituali Canonice; quo casu bene comparitur cum jure optandi, juxta distinctionem, quam inter utramque annexionem ponit Card. Zabarell. conf. 126. num. 4. quem sequuntur, & approbant Rot. apud Cassad. decis. 17. num. 2. de præben., & decis. 281. par. 2. apud Caputaquen. Gonzal. ad regul. 8. Cancell. glos. 34. nu. 32. & seqq. Garz. de benef. par. 5. cap. 1. num. 457. & seqq. & alii apud Rot. in Mediolanen. optionis 29. Aprilis 1711. §. Verum coram R. P. D. Falconerio.

C A N O N X X V I.

A L E X A N D E R I I I.

Abbati Sancti Alberti.

Consultationibus. Et infra: Si aliquis Clericus ab Ordinario Judice in Ecclesia fuerit institutus ad præsentationem illius, qui ejusdem Ecclesie credebatur esse Patronus, & postea Juspatronatus alius evicerit in judicio, institutus non debet ab ipsa propter hoc removeri, si tempore præsentationis suæ, ille, qui eum præsentavit, Juspatronatus Ecclesie possidebat, cum ex hoc ei, qui de jure debet habere, nullum in posterum præjudicium generetur, si verò non possidebat, sed tantum credebatur esse Patronus, cum non esset, poterit ab eadem Ecclesia removeri.

C O M M E N T A R I U M.

EX hoc Canone, qui in decretalibus legitur in ordine il 19. sequens deducitur conclusio.

PRÆSENTATUS AB EXISTENTE IN POSSESSIONE PRÆSENTANDI ANTE VACATIONEM BENEFICII EST INSTITUENDUS,

Par. II.

Kkk

DUS,

DUS, NEC EST REMOVENDUS, SI POSTEA VERUS PATRONUS EVICERIT JUSPATRONATUS -- Ita Innocent., Abb., Anan., Butr., Barbos., Fagnan., Gonzal. hic.

Id ipsum probatur ex Textu in cap. *Querelam de electione*, ubi etiam Innocentius III. concedit manutentionem existenti in possessione presentandi ibi -- *Querelam, quam G. titulus S. Vitalis Presbyter Cardinalis per Oeconomum Ecclesie vestrae, cujus idem Cardinalis est Gubernator, contra P. Presbyterum Ecclesie S. Salvatoris super Ecclesia ipsa proposuit, C. Papa Praedecessor noster nobis in minori officio constitutis, audiendam commisit, petebat igitur Oeconomus praefatum P. ab Ecclesia S. Salvatoris (quam in praedictum vestrae Ecclesie, ac injuriam Cardinalis praedicti occupare praesumpserat) removeri, cum ipsa Ecclesia pertineat ad Ecclesiam Sanctae Agathe pleno jure &c. Praedictus vero P. respondebat, quod ipse nullam injuriam irrogaverat Cardinali, nec in praedictum Ecclesie vestrae receperat dictam Ecclesiam, cum haec ad illam nullo jure pertineat &c. sed ipse per electionem populi, ad quem de antiqua consuetudine pertinet electio à Cardinali S. Susanna (cui eadem Ecclesia, tanquam Cappella suo titulo in spiritualibus est subiecta) Canonice fuerat institutus. Et infra: Nos igitur rationibus utriusque partis auditis dictum P. ab impetitione Oeconomi vestri super electione, ac institutione de se facta in Ecclesia S. Salvatoris absolvimus, & super his praefato Oeconomio silentium duximus imponendum, cum nobis constiterit, quod populus in quasi possessione presentandi Clericum existeret, quando ipsum Presbyterum ad illam elegit, & Ecclesia eadem spectat ad titulum Sanctae Susanna in spiritualibus pleno jure, salva quaestione super Jurepatronatus inter Ecclesiam vestram, & populum saepe dictae Ecclesie S. Salvatoris -- Cui in similibus terminis consonat alter Text. in cap. *Cum Ecclesia Sutrina de caus. possess.*, & sequuntur *Roc. de Curt. de Jurepatronat. in verbo Competens quest. 14. n. 32.*, *Lambertini. eodem tract. par. 1. lib. 2. qu. 3. art. 10.*, *Decius conf. 117.*, & *conf. 124. tom. 1.*, *Alexander. conf. 65. num. 42. lib. 4. Rot. dec. 273. num. 5. par. 3. diversi.*, & *dec. 82. n. 2. par. 19. rec.*, & *Melexitana Jurepatronatus 31. Martii 1702. §. Ex hac coram Emo Scotto*, & *in Verulana Abbatia 23. Aprilis 1706. §. Aggrediendo cor. Emo Caprara*, & *in Olomucen. Jurisdictionis 14. Maji 1708. §. Quod principium cor. bo. me. Molines*, & *in Bononien. Jurepatronatus de Galuz. super manut. & instit. 22. Aprilis 1712. §. Cum enim cor. R.P.D. Lancetta*, & *Imolen. Custodia 22. Aprilis 1712. §. Cum enim coram Emo Priolo*, & *in Mediolanen. Beneficii 1. Aprilis 1707. cor. R.P.D. Ansaldo*, & *in Pisana Prioratus 11. Aprilis 1712. §. Et de facto cor. eodem*, & *in Firmana Beneficiorum 11. Januarii 1715. §. Siquidem cor. R.P.D. Lancetta*, & *23. Martii 1716. §. Absque eo cor. eodem*, & *in Bituntina Beneficiorum 13. Martii 1716. §. Justificatio cor. R.P.D. Crispo*, & *in Casertana Beneficii 15. Junii 1716. §. Ita equidem cor. R.P.D. Albann*, & *in Leodien. Pastoratus 20. Martii 1716. coram. R.P.D. Lancetta superius impres. Can. XIV.*, & *XV. Caf. XIII. n. 38.**

I Ratio conclusionis fundatur in sollicitudine, quam habet Ecclesia, nè diutius in praedictum Divini Cultus, & quandoque Animarum, dum inter se Patroni litigant super pertinentia, Beneficia vacare contingant; Et in Beneficio possessionis, quia praesentatio est fructus Jurepatronatus, fructus autem spectant ad possessionem bonae fidei; non autem ad Proprietarium, ut praeter Doctores supra relatos asserunt *Abbas conf. 55. par. 1. num. 2.*, *Alexander conf. 75. lib. 4. nu. 42.*, *Barbos. de offic. & potest. Episcopi par. 3. alleg. 71. n. 40.* *Card. de Luc. de jurepatr. disc. 41. n. 7. in fin.*, *Lotter. de re benef. lib. 2. qu. 14.*, & *qu. 34. n. 20.* *Rot. in d. Pisana Prioratus 11. Aprilis 1712. §. Quinimo*, & *§. Ast quoque cor. R.P.D. Ansaldo*, & *in Bononien. Beneficiorum 2. Maji 1712. §. Demum coram R.P.D. Crispo*, & *in Casertana Beneficii 27. Martii 1715. §. Indebita coram Eminentissimo Scotto.*

Quoad hanc Conclusionem sequentes examinantur Casus.

ARGUMENTUM.

Ad acquirendam quasi possessionem quid requiratur, quomodo hujusmodi possessio probetur, & quibus modis amittatur.

SUMMARIUM.

- 1 Numerantur requisita necessaria ad acquirendam quasi possessionem presentandi ad effectum ut presentatus ab existente in hac possessione sit instituendus, & n. 2. 3. 4. 6., & 11.
- 5 Patronus admittere potest extraneum ad aequalem participationem juris presentandi in proprium prejudicium, non vero in prejudicium Compatronorum, his in vitis.
- 7 Presentatio ineffectuata est apta conservandi possessionem presentandi jam acquisitam, non vero est apta ad eam acquirendam.
- 8 Presentatio ex quibus probetur, & dicitur effectuata? & n. 10.
- 9 Beneficium vacare non dicitur per obitum nulliter institui.
- 12 Ad acquirendam quasi possessionem presentandi non requiritur, quod concurrant plures presentationes, sed sufficit unica presentatio effectuata, & nu. 13. & 40.
- 14 Possessio presentandi ex quibus probetur? & num. 15. usque ad 19. & 34. 43. 44.
- 20 Possessio presentandi non probatur ex eo, quod Patronus possideat alios fructus juris patronatus.
- 21 Onus probandi quod possessio presentandi sit amissa, incumbit id alleganti.
- 22 Possessio presentandi ex quibus modis amittatur, & quibus non amittatur. Vide ibi, & num. 26. 27. 28. & 30.
- 23 Petitorium ut absorbeat possessorium quomodo constare debeat? & n. 24. & 39.
- 25 Petitorium si sit turbidum non est recedendum ab ultimo statu; & que turbiditas requiratur ad hunc effectum? Vide ibi.
- 29 Presentatio unius Patroni conservat possessionem alterius. Intellige ut ibi, & num. 50.
- 31 Provisiones Apostolicae neque firmant, neque immutant statum beneficii.
- 32 Possessio, seu ultimus status acquiri potest etiam respectu juris presentandi passivi; Pars II.

Sed ad hunc effectum quid requiratur?
Vide ibi, & n. 54.

- 33 *Ultimus status semper attenditur, & praevalet in beneficalibus.* Amplia ut n. 35. & 36. & 42. & 49.
- 37 *Status turbidus, & equivocus non meretur attendi.*
- 38 *Possessio ex statu anteriori quaesita remanet per posteriores revocata.* Amplia ut ibi.
- 41 *Presentatio emissa ab existente in possessione presentandi est preferenda, & n. 48.*
- 45 *Presentatio dubia, & equivoca a statibus antecedentibus recipit interpretationem.*
- 46 *Status quando dicatur absortus ab aliis statibus.*
- 47 *Institutio regulanda venit a presentationibus precedentibus, etiam si adesset in causa Patronus.*
- 51 *A diverso beneficiorum genere argui non licet.*
- 52 *Textus in cap. consultationibus, ut non habeat locum, quid requiritur.*
- 53 *Patronus de jure praesumitur habere libertatem presentandi quem vult, & non esse adstrictus nominari certum genus personarum.*
- 55 *Quod jus patronatus passivum non sit adstrictum ad illos de familia ex quibus arguatur? Vide ibi, & nu. 56. cum duob. seqq.*

CASVS I.

Pro plena noticia, & intelligentia hujus Canonis satis celebris; Quæro in hoc Casu, quæ sint requisita ad acquirendam quasi Possessionem presentandi in personis privatis; Quomodo hujusmodi possessio probetur; Et quibus modis amittatur?

Ad acquirendam quasi possessionem presentandi ad effectum, ut presentatio facta ab existente in dicta possessione sit valida, & mereatur institutionem presentati vigore dispositionis supradicti Canonis plura requiruntur.

- 1 Primò; Ut quis vacante Ecclesia, si ve Beneficio presentaverit; non sufficit enim ad acquirendam hujusmodi possessionem simplex nominatio, aut petitio alicujus pro Rectore Beneficii. *Dec. cons. 117. rom. 1.* cum ista nominatio sit potius quædam destinatio personæ presentandæ,

- dæ, quàm præsentatio. *Lap. alleg. 75. num. 3. & 6. Lotter. de re benef. lib. 2. q. 6. num. 33. & seqq. Rot. in Mediolanen. Beneficii 7. Junii 1715. §. Parum coram R. P. D. Crispo, & firmavi superius Part. I. Can. V. Cas. II. num. 2.*
- 2 Secundò; Quòd præsentaverit bona fide; Possessor namque malæ fidei juris præsentandi, non potest præsentationem, quæ est fructus juris patronatus facere suam. *Abb. conf. 54. num. 2. Barbos. in hoc Canone num. 5. §. Intellige, Lotter. de re benef. lib. 2. quæst. 21. num. 83.*
- 3 Tertio; Quòd præsentaverit cogitatione Domini, seu cum credulitate utendi jure suo; nam si præsentaverit nomine alieno, & crediderit uti jure alieno; uti præsentare solent Procuratores constituti ad præsentandum; non acquirit quasi possessionem præsentandi, juxta *Calderin. conf. 12. de jurepat. Alexand. conf. 75. lib. 4. Dec. conf. 117. & conf. 124. tom. 1. Abb. conf. 54. par. 1. Roch. de Curt. de jurepat. verb. competens quæst. 14. n. 32. Lambertin. eodem tract. par. 1. lib. 2. qu. 3. art. 10. Barbos. hic num. 5. §. Præsentatus Rot. decis. 64. num. 34. par. 13. rec. & decis. 62. n. 1. coram Duran. & dec. 113. n. 34. coram Priolo.*
- 4 Quarto; Quòd præsentaverit cum scientia illius, in cujus præjudicium acquiritur quasi possessio præsentandi, nam si aliquis scit, & patitur eum præsentare, alius verò non; contra scientem, non verò contra ignorantem, aut contradicentem acquiritur hujusmodi possessio. Sic licet Patronus admittere possit non Patronum, & extraneum ad æqualem participationem juris præsentandi in proprium præjudicium. *Posth. de manut. observ. 32. Gregor. decis. 349. & 417. nequit tamen hoc facere in præjudicium aliorum Compatronorum, his invitis, & contradicentibus, cum ad acquirendam possessionem præsentandi contra plures requiratur omnium patientia, alias contradictio unius operaretur, ut respectu illius quasi possessio non acquiratur ad Text. in l. per fundum in fin. ff. de servit. rust. præd. Lambertin. de jurepat. lib. 2. par. 1. quæst. 3. art. 17. Gonzal. ad regul. 8. gloss. 45. §. 2. num. 33. Rot. decis. 174. num. 2. par. 2. & decis. 132. num. 4. par. 3. recent.*
- 6 Quintò; Quòd præsentatio fuerit effectuatæ. *Gonzal. ad regul. 8. Cancell. gloss. 45. §. 2. nu. 37. Vivian. de jurepat. lib. 5. cap. 4. num. 36. Card. de Luc. de jurepat. disc. 9. num. 2. Rot. decis. 71. num. 18. par. 7. rec., & in Aretina Beneficii 21. Januar. 1701. §. At præscindendo, & §. Certius coram R. P. D. Ansaldo, & in Romana Cappellania S. Nicolai 29. Junii 1709. §. Siquidem coram eodem superius impress. Can. I. & II. Cas. V. num. 13. seu quòd præsentatus affectus fuerit possessionem Beneficii in vim præsentationis, non verò alio jure, ex. gr. in vim subrogationis gratiosæ, nimirum ex eo, quia lite pendente cum altero Præsentato, hoc defuncto, ipse obtinuerit gratiam subrogationis gratiosæ in juribus defuncti, quia semper esset dubium, utrum subsequens possessio adscribenda foret propria præsentationi, vel potius juri demortui Colligantis; *Lotter. de re benef. lib. 3. quæst. 13. num. 1. Rot. decis. 514. num. 8. & seqq. coram Dunozet. jun. & decis. 296. n. 6. coram Celso, & in Aretina Beneficii 21. Januar. 1701. §. Descendendo coram R. P. D. Ansaldo.**
- 7 Ratio est, quia licet præsentatio ineffectuatæ, ex eo quòd ex. gr. concurrebat alter Præsentatus à majori parte Patronorum; aut ex eo, quòd aderat alter Præsentatus à medietate Patronorum, qui obtinuit Gratiam derogationis alterius medietatis, apta sit conservandi possessionem præsentandi jam acquisitam *Rot. in Florentina juris patronatus de Ricasolis apud Vivian. de jurepat. lib. 4. cap. 1. post num. 71. §. Effectuatæ verò in fin., & in Majoricen. juris patronatus 16. Maji 1704. §. Fortius coram ho. me. Muto, & in Sorana juris patronatus 22. Januar. 1712. coram R. P. D. Falconerio, & in Imolen. Custodiæ 22. Aprilis 1712. §. Licet cor. Eminentissimo Priolo, & in Faventina Parochialis 6. Maji 1715. §. Tertius coram R. P. D. Lancetta, & in Mediolanen. Beneficii 7. Junii 1715. §. Aliquid cor. R. P. D. Crispo, & in Pistorien. Beneficii 27. Martii 1716. §. Quin imò coram R. P. D. Cerro; Tamen apta non est ad acquirendam quasi possessionem.*
- 8 Præsentatio autem dicitur, & probatur effectuatæ si Ecclesia, aut beneficium vacet per obitum ultimi Præsentati, & ab Ordinario instituti juxta *Consil. Calderin.*

- rin. 12. de jurepat. Oldrad. conf. 229. n. 2. Lotter. de re benef. lib. 2. quæst. 21. nu. 83. Rot. decis. 74. num. 39. & seq. coram Duran. & in Pisana Prioratus 11. Aprilis 1712. §. His itaque coram R. P. D. Ansaldo; Etenim si Rector beneficii defunctus fuisset nulliter Præsentatus, minusque ritè institutus, Beneficium per illius obitum vacare non diceretur. Rot. decis. 99. nu. 17. par. 10. & decis. 423. n. 11. par. 14. rec. & in Meleuitana jurispatronatus 31. Martii 1702. §. Etenim coram Eminentiss. Scotto.*
- 10 Dicitur etiam effectuatâ ex institutione nulliter factâ per Vicarium; *Rot. penes Garz. de benef. par. 5. cap. 5. num. 104. ibi -- Licet alias ad acquirendum quasi possessionem sufficiat præsentationem fuisse admissam, & præsentatum institutum cum effectu sive bene, sive malè -- Et etiam si non constet de formali institutione, dummodo nominatus, & præsentatus cum effectu reperiat in possessione beneficii, quia præsumptio est, quòd possederit vigore præsentationis. Rot. decis. 74. num. 33. coram Duran.*
- 11 Sextò, quòd Præsentatus, & institutus fuerit habitus pro Rectore Beneficii; nam si ab institutione fuerit appellatum, & ipsa institutio fuerit cassata, per illam præsentationem non acquiritur quasi possessio.
- 12 Non requiritur tamen ad effectum acquirendi hujusmodi possessionem præsentandi, quod concurrant quamplures status, seu præsentationes effectuatæ; siquidem quamvis, dato harum concursu, quasi possessio præsentandi magis corroboretur. *Rot. in Bononien. beneficiorum de Castello 2. Maji 1712. §. Ex his igitur coram R. P. D. Crispo, & in Pistorien. Beneficii 27. Martii 1716. §. Verùm coram R. P. D. Cerro.*
- 13 10. Tamen ut acquiratur dicta possessio sufficit unica præsentatio effectuatâ, seu ultimus status expletus, & effectum sortitus. *Dec. conf. 124. Federic. conf. 234. Monach. super 6. decretal. cap. s. laicus de jurepat. num. 9. Barbof. hic num. 6. Lambertin. de jurepat. lib. 2. par. 1. qu. 3. art. 11. Francisc. le Roye in comment. ad tit. de jurepat. ad cap. 19. §. sed non immeritò, Rot. decis. 74. num. 1. coram Duran. & decis. 7. num. 1. cum seq. & decis. 539. num. 24. par. 19. rec. & in Meleuitana jurispatronatus*
31. Martii 1702. §. Ex hac coram Eminentiss. Scotto, & in Olomucen. jurisdictionis
14. Maji 1708. §. Altera responsio coram bo. me. Molines, & in Bononien. beneficiorum de Castello 2. Maji 1712. §. Ex his igitur coram R. P. D. Crispo, & in Casertana beneficii 27. Martii 1715. §. Docuit coram Eminentiss. Scotto, & in Firmana beneficiorum 11. Januar. 1715. §. Siquidem, & 23. Martii 1716. §. Neque obstat coram R. P. D. Lancetta.
- Ad probandam verò hujusmodi possessionem, seu aliquem esse in possessione præsentandi quamplura possunt esse media; & inter cætera probari potest.
- 14 Primò; ex pluribus actibus præsentationum; ex confessionibus Episcoporum, cum Episcopi devenire non solent ad similes confessiones in eorum, Ecclesiarumque præjudicium, nisi revera constaret de hac possessione, & ex depositionibus testium; *Lambertin. de jurepat. lib. 2. qu. 3. art. 9. num. 3. Rot. decis. 309. nu. 11. coram Ubald. tom. 1. & decis. 168. nu. 24. par. 10. recent. & in Aretina beneficii 21. Januarii 1701. §. Quod verò cum duob. seqq. coram R. P. D. Ansaldo, & in Olomucen. jurisdictionis 14. Maji 1708. §. His in jure constitutis coram bo. me. Molines, & in Placentina Parochialis 22. Martii 1715. §. Quandoquidem coram R. P. D. Cerro, & in Assoricens. Parochialis 8. Junii 1716. §. Eoque certius coram R. P. D. Foscaro inferiùs legen.*
- 15 Secundò; Ex enunciativa, & enarrativa Vicarii Episcopi, per quam ipse attestetur de præsentatione factâ coram ipso, & de ejus effectuatione. *Rot. decis. 167. lib. 1. coram Puteo & decis. 74. num. 11. & seqq. coram Duran.*
- 16 Tertio; Ex visitatione Apostolica Ecclesiæ, seu beneficii, ubi fiat mentio ejus Rectorem fuisse institutum ad præsentationem Patroni. *Rot. decis. 573. num. 4. par. 2. rec. & d. decis. 74. num. 35. coram Duran.*
- 17 Quarto; Ex confessione Partis prætendentis excludere Patronum à possessione præsentandi, juxta *Text. in cap. per tuas de probat. Rot. decis. 1108. num. 1. coram Emerix jun. & in Aretina beneficii 21. Januar. 1701. §. Rursus coram R. P. D. Ansaldo, & in Imolen. Custodie 22. Aprilis 1712. §. Quod sanè coram Eminentiss. Priolo.*
- 18 Quintò; Ex sententia, seu re judicata, &

ex pluribus scripturis. *Rot. in Rbegien. Prioratus* 10. *Januar. 1705. S. Cessatque coram Eminentiss. Priolo, & in dicta Astoricens. Parochialis* 8. *Junii 1716. S. Eoque certius, & super Remissoria S. Concurrente coram R.P.D. Foscaro.*

- 19 Sextò probatur, si in permutatione beneficii Ordinarius requisierit consensum alicujus tamquam existentis in possessione presentandi; ex hoc enim actu ostenditur hujusmodi possessio; immo si subsequatur dictus consensus; iste utpote habens vim presentationis constituit in quasi possessione presentandi, præsertim contra Ordinarium, qui illum requisivit. *Vivian. de jurepat. lib. II. cap. 6. nu. 9. Rot. decis. 394. num. 2. coram Gregor. ibique Ad-den. num. 7. & decis. 143. num. 5. coram Burratt. & decis. 136. num. 2. par. 19. rec. & in Arianen. Archipresbyteratus* 27. *Junii 1708. S. Et ex eisdem coram Eminentissimo Scotto.*
- 20 Sed non probatur hæc possessio presentandi ex eo, quod Patronus possideat alios fructus jurispatronatus; fieri namque potest, quòd Patronus habeat hos fructus, e. g. jura honorifica, & jus alimentorum si sit inops, & tamen quod non habeat jus presentandi, uti esset si huic juri renunciaverit, aut alteri illud donaverit, ut animadvertit *Franciscus le Roye in Prologomen. ad tit. de jurepatr. cap. 20. propè fin. ibi-- Sic etiam aliquando Ecclesie Fundator habet omnia jura Patronis debita, vel etiam Clerici presentationem, aliquando eam non habet &c. puta si huic presentationi renunciaverit, si eam alteri donaverit, habet quidem jura honorifica, jus alimentorum, si ad inopiam redactus sit, sed non habet presentationem -- & in Comment. ad tit. de jurepat. ad cap. 19. S. sed non immeritò in fin. ibi-- Quamvis enim alia quædam jura possideat, quæ Patronis exhiberi solent, attamen non obtinet in presentatione, nisi eam possideat, quia non semper Patronus habet presentationem.*
- Constito, quod quis sit in possessione presentandi, seu probata hac possessione, dari debet Possidenti manutentio vigore hujus Canonis, & ex auctoritatibus ibi in Commentario relatis, dummodo exadver-
- 21 fo hujusmodi possessio non probetur amissa; quod onus probandi possessionis presentandi amissionem incumbit eam

alleganti; dum qui in præteritum possedit, habet pro se præsumptionem etiam in futurum possidendi, animumque continuandi possessionem. *Menoeh. præsumpt. 64. num. 4. lib. 6. Rot. decis. 74. num. 45. & seqq. coram Duran., & in Mediolanen. beneficii* 7. *Junii 1715. S. Aliquid coram R.P.D. Crispo.*

- 22 Amittitur autem possessio presentandi, & non attenditur, adeò cessare dicatur dispositio hujus Canonis; quando pertinentia juris presentandi, seu petitorium favore alterius est clarum, seu constat per rem judicatam, publicum, & clarum instrumentum foundationis, vel Partis confessionem; tunc enim petitorium absorberet possessorium. *Abb. hic num. 9. Marefcott. var. resol. lib. 1. cap. 15. num. 66. Lagunez. de fructib. par. 1. cap. 31. S. 10. nu. 18. & seqq. Lotter. de re benef. lib. 1. q. 34. n. 26. & 29. Card. de Luc. de benef. disc. 63. num. 11. & seq. Rot. decis. 735. nu. 9. in fin. par. 3. rec. & decis. 423. n. 15. & 17. par. 14. rec. & in Mediolanen. Cappellania* 23. *Martii 1703. S. Constabilitis coram bo. me. Molines Decano, & in Oppiden. beneficii* 7. *Maji 1703. S. Non obstante coram bo. me. Muto, & in Sorana jurispatronatus* 22. *Januarii 1712. S. Minimè coram R.P.D. Falconerio, & in Firmana beneficiorum* 12. *Januarii 1715. S. Neque dicatur coram R.P.D. Lancetta, & 23. Martii 1716. S. Notoria siquidem coram eodem, & in Bituntina beneficiorum* 13. *Martii 1716. S. Sed coram R.P.D. Crispo inferius legem.*
- 24 Secus si pertinentia Jurispatronatus, seu petitorium non constaret aliquo ex supradictis modis, sed solum per unicam sententiam laram à Judice favore alterius super dicta pertinentia, per quam decernatur Juspatronatus non spectare ad possessorem, sed ad alium; quia hujusmodi sententia in petitorio, præsertim si ab ea fuisset appellatum, non esset adeò clara, ut incontinenti possessorium absorberet; possit; tunc enim nullo modo recedi deberet ab ultimo statu; *Rot. in Pisana Prioratus* 11. *Aprilis 1712. S. Atque idipsum coram R.P.D. Ansaldo, & in Astoricens. Parochialis super remissoria* 8. *Junii 1716. S. Articuli siquidem coram R.P.D. Foscaro.*
- 25 Sicuti non esset recedendum ab ultimo statu si petitorium esset turbidum; e. g. si esset inventum testamentum, ubi relin-
- qua-

- quatur Juspatronatus favore alterius; & de testamenti claritate clarè non constaret; *Rot. in Papien. Rectoria* 10. Decembris 1714. §. *Et in universum coram R. P. D. Cerro, & in Placentina Parochialis* 22. Martii 1715. §. *In conspectu coram eodem*; hæc namque turbiditas satis esset, ut habere possit locum dispositio hujus Canonis; & quidem si esset turbidum ea turbiditate, quæ adumbret, & suspensum reddat animum Judicis ad decernendam tituli validitatem, eo quia contineat e. g. plures intricatas facti inspectiones, & altiores indagines; non verò ea turbiditate, quæ provenit ex cavillationibus, & subtilibus Partium exceptionibus; quia non obstante hac turbiditate petitorium esset capax absorbendi possessorium, aliàs difficile esset dari casum, quod proprietas absorberet possessionem præsentandi, cum nulla inveniatur res, super qua ex ingeniorum subtilitate aliqua difficultas excitari non possit, ut optimè considerat Præceptor meus *discept. Eccles. 28. nu. 3.* quem sequitur *Rot. in Firmana beneficiorum* 23. Martii 1716. §. *Absque eo coram R. P. D. Lancetta.*
- 26 Amittitur etiam possessio præsentandi per hoc, quod ultimus status fuerit contradictus, & existens in possessione succubuerit in iudicio; secus si lis, & controversia fuerit definita favore existentis in possessione; tunc enim ex hac contradictione fortior evaderet, & magis constabiliter remaneret ultimus status. *Lotter. de re benef. lib. 2. qu. 53. num. 22. Rot. decis. 433. num. 7. & seq. par. 14. recent. in Aretina beneficium* 21. Januarii 1701. §. *Suffocata coram R. P. D. Ansaldo, & in Melevisana jurispatronatus* 31. Martii 1702. §. *Etenim coram Eminentiss. Scotto, & in Mediolanen. Cappellania* 23. Martii 1703. §. *Nec turbat coram ho. me. Molines Decano, & in Oppiden. beneficium* 7. Maji 1703. §. *Minus obstat coram ho. me. Muto, & in Colonien. Pastoratus* 14. Junii 1715. §. *Absque eo quod coram R. P. D. Cerro, & in Mediolanen. beneficium* 7. Junii 1715. §. *Absque eo quod coram R. P. D. Crispo.*
- 27 Non amittitur verò hujusmodi possessio præsentandi per collationem beneficium liberè factam ab Episcopo, quæ dedit causam liti, nec per deputationem Vicarii, seu Oeconomi per modum provisionis, etiam si iste beneficium possederit usque ad mortem, *Rot. decis. 30. n. 1. par. 2. rec. & decis. 74. num. 49. cum seqq. coram Durano.*
- 28 Neque amittitur per negligentiam præsentandi, seu ex eo, quod in una, vel altera vacatione Beneficii, Patronus non præsentaverit, nisi probetur cum voluisse præsentare, & fuisse rejectum, *Abb. cons. 54. num. 3. lib. 1. Vivian. de Jurepatron. lib. 5. cap. 4. num. 43. Marant. resp. 6. n. 32., & seqq. par. 3.* Eoque magis possessio præsentandi non amitteretur per negligentiam, seu omissionem præsentationis, in una, vel altera vacatione, si negligentia præsentandi proveniret ex præsumpta ignorantia vacationis, quia e. g. Patronus distaret à loco Beneficii, *Rot. in Mediolanen. Beneficium* 1. Aprilis 1707. §. *Neutra, & §. Parum coram R. P. D. Ansaldo, & in Sorana Jurispatronatus* 24. Novembris 1713. §. *Potissimè coram R. P. D. Falconerio.* Vel si Patronus negligens haberet alium compatronum, qui in dd. vacationibus præsentasset,
- 29 quia hujus præsentatio conservaret possessionem alterius, *Rota in Herhipolen. Vicaria, & Parochialium super bono jure* 10. Martii 1713. §. *Quibus itaque, & seqq. cor. Eno Scotto, & in Salernitana Jurispatronatus* 11. Martii 1715. §. *Hæc igitur cor. R. P. D. Falconerio.* Nisi constaret compatronum præsentasse privativè, & animo spoliandi alterum Patronum, ad cujus effectum requiritur contradictio cum subsequuta acquiescentia, juxta *Calderin. cons. 15. de jurepat. Ruin. cons. 55. n. 10. lib. 5., Federic. de sen. cons. 157. sub n. 3., Vivian. de jurepat. lib. 5. cap. 4. n. 63. Posth. de manut. observ. 71. n. 52., & seq. Rot. dec. 174. n. 10. p. 5. rec., & in Sorana jurispatronatus* 22. Januarii 1712. §. *Et præcipuè, & §. Ita d. Etante coram R. P. D. Falconerio, & 24. Decembris 1713. §. Nil prorsus, & §. Ad infringendam coram eodem, & in Bituntina Beneficiorum* 13. Martii 1715. §. *Efficacia coram R. P. D. Crispo.*
- 30 Denique non amittitur possessio præsentandi, si post ultimum statum, Beneficium pluries vacasset, & pluries provisum fuisset à Sede Apostolica absque præsentatione existentis in possessione præsentandi; quoniam provisiones Apostoli-

- 31 stolicæ neque firmant, neque immutant statum Beneficii sive agatur de Jurepatronatus laicali, sive Ecclesiastico, cuius statum multo magis non intervertunt provisiones Apostolicæ, quæ non sunt contrariæ sed compatibles cum dicto Jurepatronatus Ecclesiastico, tamquam subiecto reservationibus Apostolicis, *Marescott. var. resol. lib. 1. cap. 55. nu. 18. Card. de Luc. de jurepat. disc. 7. num. 14. Rot. in Asculana jurepatronatus 26. Januarii 1703. S. Quo posito, & in Arianen. Archipresbyteratus 27. Junii 1708. S. Eoque certius cor. Etno Scotto. & in Mediolanen. Beneficii 1. Aprilis 1707. S. Nec magis cum seqq. cor. R.P.D. Ansaldo, superius impress. Can. XXII. XXIII., & XXIV. Caf. IV. n. 31.*
- 32 Ex hic notandum venit, quod possessio, & ultimus status non solum acquiri potest respectu jurispræsentandi activi, verum etiam respectu jurispræsentandi passivi, seu quis non solum potest esse in possessione præsentandi, sed etiam in possessione ut præsentetur à Patrono, eo quia semper, & in quacumque vacatione Beneficii illi de ejus familia fuerint præsentati, sed ad hunc effectum requiritur, quòd præsentationes illorum de ejus familia fuerint factæ ex necessitate, nimirum, quòd Patronus volens præsentare extraneum fuerit rejectus, alias dictæ præsentationes præsumerentur factæ ex voluntate Patroni, & sic essent ineptæ ad coercendum Patronum ad præsentandum etiam in posterum eos de dicta familia juxta punctualem decisionem in *Bituntina Beneficiorum 13. Martii 1716. S. Absque eo, quod coram R.P.D. Crispo hic impress.*

R. P. D. F O S C A R O.

Astoricen. Parochialis.

Luna 8. Junii 1716.

Contentio super adjudicatione Parochialis Ecclesiæ B. Mariæ de Laroxo Astoricen. Diocæsis in antecedenti vacatione judicialiter à nostro Tribunali definita favore Antonii Sanchez præsentati à Commendatario Commendæ de Quiroga Ordinis S. Joannis Hierosolymitani, excluso Alphonso de Cassal ejus Oppositore præsentato per Possessorem

Majoratus de Grixa, ut ex Decisione edita coram Eminentissimo D. meo Cardinali Scotto die 6. Februarii 1699., in recenti ejusdem Parochialis vacatione renovata extitit coram me inter duos alios Josephum nempe, & Thomam ab iisdem Patronis respectivè præsentatos, parique forte succubuit Thomas, qui per præsentationem à Possessore Majoratus de Grixa reportaverat, eo quod Dubium -- *An & cui sit danda institutio* -- pro Josepho, præsentatione dicti Commendatoris suffulto, eo tantum informante Domini resolverunt.

- 33 Exhibuit enim ipse præsentationem ad sui favorem legitimè emissam à præfatto Commendatario, in vacatione immediatè præcedenti præsentante prædictum Antonium Sanchez, per cujus obitum nunc vacat controversa Parochialis, sibi propterea debetur institutio, dum jus metitur ab illo, qui ex præsentatione in ultima vacatione effectum sortita reperitur in possessione præsentandi, cum nihil magis obvium sit, nisi quod in Beneficialibus ultimus status semper prævaleat, & attendatur, ut ex *Text. in cap. Querelam de election., & elect. potest., & cap. consultation. de jurepatr. docent. Felin. in cap. eam te nu. final. ad med. de rescript. Federic. de sen. cons. 434. n. 3. vers. sed in casu proposito, Lotter. de re benef. lib. 4. qu. 34. n. 21., Rot. in Meleuitana Beneficiorum 10. Junii 1712. S. 1. coram R.P.D. Aldrovando, & Mediolanen. Beneficii 7. Junii 1715. cor. R.P.D. Crispo, & in Bituntina Beneficiorum 13. Martii elapsæ S. Institutio siquidem coram eodem.*

Eoque certius, quia in duabus, vel tribus aliis præcedentibus vacationibus plenarium sortitæ fuerunt effectum præsentationes expletæ à Commendatariis pro tempore; Testes itidem examinati de annis 1395., & 1687. de possessione dd. Commendatorum concludenter deponunt, & plures sententiæ in judicatum transactæ, ipsorum jus, & possessionem pariter canonizarunt, illa scilicet anni 1517. per quam fuit de hac Parochiali privatus Præsentatus ab Authoribus Possessoris Majoratus de Grixa, tributa institutione præsentato per Commendatarium: Altera anni 1678., qua mediante fuit adjudicata dicta Parochialis Præsentato

tato per Commendatarium tamquam habentem majorem, & pinguiorem partem Jurispatronatus, & ultima anni 1699. coram Eminentissimo D. Card. Scotto, quæ posthabito præsentato à Possessore Majoratus de Grioxa institutionem concessit Colliganti, qui præsentationem a Commendatario reportaverat, ex quibus sanè ipsius Commendatoris possessio redditur undique incontrovertibilis, tum scilicet ex tot multiplicatis, ut formibus statibus, *Rot. in Mediolanen. Prioratus 12 Februarii 1701. S. Curiam in fine coram Eminentiss. Scotto, Arcenna Beneficii 23 Aprilis 1703. S. Telem verò coram R. P. D. Ansaldo, Bononien. Beneficiorum de Castellis 2. Maji 1712. S. Ex his igitur, & in dicta Bituntina Beneficiorum S. Fortius coram R. P. D. Crispo, Tum ex Testibus, qui optimè probant, dum deponunt de re sub eorum sensu cadente, Innoc. in cap. Cùm causam num. 3. de Testib. Rot. in Astoricen. Beneficii 6. Februarii 1699. S. Ad stipulanti- bus coram Eminentiss. D. meo Card. Scotto, tum demum ex reiterata re judicata, quæ operatur, ut status per eam efformatus nequeat in subsequenti vacatione retractari, vel impugnari, *Rot. in Rheginen. Prioratus 10. Januarii 1705. S. Cessatque cor. Eminentiss. D. meo Card. Priolo, Melevitana Jurispatronatus 13. Januarii 1708. S. Qualificatissimus coram R. P. D. Omanna, Mediolanen. Beneficii 7. Junii 1715. S. Absque eo quod coram R. P. D. Crispo, dicta Astoricen. Beneficii S. Talis autem coram Emin. Scotto.**

35 Concurrente præsertim, quod agitur de Parochiali, quo casu eo facilius judicandum venit pro ultimo statu, quantumvis adhuc institutio Ordinarii non supervenerit, propter interessè ovium depascendarum, quæ non debent durante longiori discussione pertinentiæ, & proprietatis tolerare interstitium carentiæ proprii Pastoris, *Ciarlin. controver. forens. lib. 1. cap. 107. num. 14. & 23. Card. de Luc. de Jurepat. disc. 9. nu. 5. & de Paroch. disc. 15. num. 7. & 9., & distinguendo optimè advertit R. P. D. meus Ansaldo in Mediolanen. Beneficii 1. Aprilis 1707. S. Præcipuè.*

36 Quin obstare valeat, quòd Possessores pro tempore Majoratus de Grioxa præsentaverint seseque opposuerint in omnibus aliis vacationibus; nam cùm ipsi sem-

Pars II.

per succubuerint, potius inde corroboratur, quàm aliquo turbatur ultimus status, *Frances. var. resol. cap. 34. sub num. 12. Card. de Luc. de Benefic. disc. 29. num. 25. Rot. in Mediolanen. Cappellania 23. Martii 1703. S. Nec turbat coram Reverendiss. Molines Decano, Mediolanen. Beneficii 1. Aprilis 1707. S. Prout coram R. P. D. Ansaldo, & in illius confirmatoria 7. Junii 1715. S. Absque eo quod coram R. P. D. meo Crispo.*

Et licet in vacationibus sequutis anno 1609. & 1623. præsentaverit tunc Possessor Majoratus de Grioxa, contemporaneè tamen eandem personam præsentavit quoque Commendatarius; cumque prævaluerit semper præsentatio facta à Commendatariis pro tempore, tum ante hujusmodi vacationes, ut ex sententia anni 1517. excludente Præsentatum à Possessore dicti Majoratus in concursu Præsentati à Commendatario, tum etiam postea, ut ex sententiis annorum 1678. & 1699. canonizantibus possessionem, & jus Commendatariorum pro majori parte; vel præsumi debet dictos Præsentatos reportasse institutionem potius vigore præsentationis Commendatarii, quàm Possessoris dicti Majoratus, cùm status antiquus anni 1517. tanquam uniformis ultimo, ac penultimo, necnon aliis intermediis, censeatur eodem modo continuatus, *Rot. coram Priolo. decis. 44. num. 18. Cerr. decis. 483. num. 13. & d. Astoricen. Parochialis S. Potissimè coram Eminentiss. Scotto.*

37 Vel saltè status prædicti annorum 1609. & 1623. attendi non meretur tanquam turbidi, & æquivoci, maximè quia conquassantur ab ultimo, & penultimo in contradictorio judicio canonizatis, qui unicè attendi debent in præsentati vacatione, *Lottber. de re benefic. lib. 1. qu. 34. num. 26. Rot. coram Ninot. decis. 39. nu. 12. & in d. Mediolanen. Cappellania S. Et tantò minus coram Eminentiss. Priolo, cùm possessio ex statu anteriori forsan quæsitæ remaneat per posteriores revocata, si-gnanter ubi, prout hic, posteriores rebus indicatis, & successiva Partis acquiescentia muniti reperiuntur, ut in terminis dixit *Rot. in Tuden. Parochialis 9. Julii 1700. S. Verò hæc coram Reverendiss. Conchen, & in Melevitana Jurispatronatus 31. Martii 1702. S. Multoque minus cor. Eno Scotto.**

L II

Hæc

Hæc facilius amplexa fuerunt, eo quod cum quæstio sit inter ipsos Præsentatos ad nudum finem consequendi possessionem Beneficii, audiri non meretur Thomas, nisi de pertinentia medietatis, vel majoris partis patronatus ad illum, qui semetipsum præsentavit, doceatur aut per Instrumentum publicum foundationis, & dotationis, aut per confessionem Partis, aut per rem judicatam, *Geminian. in cap. Cum de benef. num. 4. in fin. & num. 10. ad med. de præben. & dignit. in 6.* cum aliis plenè adductis in *Mediolanen. Beneficii §. Ast quando coram R.P.D. Ansaldo, & in eadem 7. Junii 1715. §. His ita cor. R.P.D. Crispo*, de quibus hæctenus nullatenus constitit, imò potius urgentia non deficiunt argumenta, quod pinguior pars dicti jurispatronatus spectet ad Commendatarium, deprompta tam ex eo, quia ipse ad hunc effectum percipit decimas, & jentaculum à Parocho certa die, quam etiam ex eo, quia militant pro ipso binæ sententiæ vocum preponderantiam ad sui favorem canonizantes, illa nimirum anni 1678., & altera Eminentissimi Scotti, quæ utpote in judicatum transactæ viam præcludunt, quo minus in iis firmata valeant quoquo modo interverti, *Rot. in Tuden. Parochialis 9. Junii 1700. §. Siquidem cor. Reverendiss. Conchen. in Pennen. Beneficii super pertinentia 17. Martii 1710. §. Ultra quod coram R.P.D. Aldrovando, & in Casertana Beneficii 27. Martii 1715. §. Superaccedente coram Eminentiss. D. meo Card. Scotto.*

Et ita altera tantum &c.

R. P. D. F O S C A R O.

Astoricen. Parochialis.

Luna 7. Decemb. 1716.

ELargita Thomæ della Torre nova audientia adversus decisionem editam coram me sub die 8. Junii proximi præteriti, in qua firmatum fuit, institutionem ad Ecclesiam Parochialem de Larocho debitam esse Josepho Benito de Quiroga, revocatisque hodie ad examen illius fundamentis, cum in hac disputatione potior adhuc comperta fuerit præsentatio per eundem Josephum reportata, Domini censuerunt, persistendum esse in decis. Constans enim iterum in facto

permanit, quod in postrema hujus Parochialis vacatione anni 1697. concurrentibus ad institutionem tum Antonio Sanchez de Somosa præsentato ab Eminentissimo Archiepiscopo Hispalen. uti Possessore Commendæ nuncupat. de Quiroga, tum Alphonso de Cassal, præsentato à Possessore Majoratus de Grixoa post acre litigium, nostri tandem Tribunalis judicio definitum, prævia decisione edita die 6. Februarii 1699. coram Eminentissimi. Scotto, Parochialis adjudicata fuit Antonio secundum præsentationem Eminentissimi Commendatarii. Unde jure optimo in præsentati vacatione, adhæsivè ad statum in præterita efformatum, conclusum fuit, institutionem debitam esse Josepho, cui assistit ejusdem Eminentissimi Commendatarii præsentatio; nam cum ex præsentatione præcedenti, exclusivè ad Præsentatum à Possessore Majoratus effectum sortita, Commendatario quæsitā dicatur quasi possessio præsentandi, juxta theoreticam de qua *Rip. in cap. cum Ecclesia Satrina num. 9. de caus. possess. & propriet. Dec. conf. 129. num. 3. Calderin. conf. 12. de jurepatr. Spad. conf. 13. num. 3. lib. 3.* cum cæteris laudatis in *Mediolanen. Prioratus 15. Februarii 1700. §. Verum coram Reverendiss. D. meo Decano, & in dicta decis. Eminentiss. Scotti §. Actus enim*, superventata in eodem statu rerum Parochialis vacatione, præferenda omnino est præsentatio Commendatarii juxta ejus quasi possessionem ex præsentatione admittā in ultimo statu legitimè conquistā, ut sunt vulgata jura in *cap. querelam de elect. & in cap. consultationibus de jurepatr. late exornata in mea præterita decisione §. Exhibuit*. Præsertim quia dicta præsentatio canonizata extitit per Sac. Rotam, non obstante alterius Præsentati contradictione, cum ex hisce circumstantiis ob favorem justitiæ præsumptionem, qua polere solent sententiæ in conflictu Partium prolata, *Bart. in l. Hærennius §. Caja in fin. ff. de evictio. Menoch. lib. 1. præsumpt. 67. num. 22. Rot. coram Pamphil. dec. 160. num. 6. coram Emerix jun. decis. 337. nu. 4. & in rev. par. 18. decis. 613. n. 13. & par. 19. 42 decis. 519. num. 9.* Validior, & penè insuperabilis resurgat ultimus status, ut passim firmavit *Rot. coram Ninot. decis. 39. nu. 8. in Mediolanen. Cappellania 9. Maji 1701. §. Et*

§. Et tanto magis coram Eminentiss. Priolo, in Reghinen. Prioratus 10. Junii 1705. §. Cessatque coram eodem, in Meleolitana Jurispatronatus 13. Januarii 1708. §. Qualificatissimus coram bo. me. Omanna, in Mediolanen. Beneficii 7. Junii 1715. §. Absque eo, & §. fin. ul. coram R.P.D. meo Crispo, & in Bituntina Beneficiorum 13. Februarii labentis anni §. Fortius quia coram eodem.

43 Eoque indubitanter, quia revolutis hujus Parochialis provisionibus, de quibus huc usque haberi valuit notitia, prælibato ultimo statu circa prælationem nominati à Commendatario, omnes ferè consonant status præcedentes. Exordiendo namque à posterioribus liquet, de anno 1678. discordantibus inter se Præsentationibus Commendatarii, & Possessoris Majoratus, contentione in judicio delata, institutionem ab Archidiacono de Robleda obtinuit Franciscus de la Zarza præsentatus à Commendatario, & juxta Testium depositiones in mox enunciato statu exhibitas ejusdem Commendatarii præsentatio facta de Antonio Lopez etiam in antecedenti vacatione prævaluit. Prout contigit in alio statu immediatè præcedenti, in quo Parochialem adeptus fuit Franciscus Lopez de Solis, ut habetur ex documentis in præfato statu anni 1678. productis. Præterea ex vacatione anni 1517. alius emerfit limpidissimus status, nam per scholasticum Astoricen. Judicem in gradu appellationis delegatum revocata extitit institutio ab Archidiacono de Robleda Ordinario Collatore concessa Roderico Gonzalez de consensu Alvari Perez Ossorio, & Elisabethæ Perez assertorum Patronorum, & Parochialis adjudicata fuit Joanni Enriquez Præsentato à Commendatario, qui ab inde citra in pacifica illius possessione continuavit, eo quia Rodericus Colligans de consilio sapientium agnito ejus malo jure liti amplissimè renunciavit, & denique interposita ex parte Commendatarii appellatione adversus institutionem ab eodem Archidiacono de Robleda Collatore anno 1492. demandatam favore Andreae Gonzalez præsentati per Didacum de Rioseco authorem Primogeniti de Grixoa, coram Theaurario Cathedralis Ecclesiæ Astoricen. Judice Delegato de anno 1495. examinati fuerunt

Pars II.

nonnulli Testes circa pertinentiam, & quasi possessionem controversi jurispatronatus, qui unanimes in hanc conveniunt depositionem, quòd per quinque præcedentes vacationes institutionem indefinenter reportassent Præsentati à Commendatariis.

44 Unde tot favore Commendæ militatibus statibus, & præ cæteris illis in contradictorio judicio constabilitis, ex quibus omnibus patet, controversam Parochialem per longissimi temporis lapsum fere semper adjudicatam fuisse ad præsentationem Commendatarii, moderna institutio citra hæsitacionem ad normam ultimi status decernenda est, dum ille maximam recipit comprobationem ex multiplicatis præsentationum actibus per tria ferè sæcula judicialiter approbata, & plenarium effectum sortitis, Rot. in Mediolanen. Prioratus 12. Februarii 1701. §. Cum enim coram Eminentissimo Scotto, in Aretina Beneficii 23. Aprilis 1703. §. Talem verò coram R.P.D. meo Ansaldo in Bononiens. Beneficiorum de Castellis 2. Maji 1712. §. Ex his igitur coram R.P.D. meo Crispo, in Mediolanen. Beneficii 7. Junii 1715. §. Militat coram eodem, in Faventina Parochialis 6. Maji ejusdem anni §. Certius coram R.P.D. meo Lancetta, & prosequitur Causa decisa §. Eoque certius.

Non ad enervandam adedò antiquam, & continuatam quasi possessionem præsentandi, in qua Commenda reperitur, quidquam urgere valuit, quod sententia anni 1678. detegeretur erronea, eo quia majorem, & pinguiorem partem vocum favore Commendatarii desumpserit à majori, & pinguiori perceptione decimarum, quæ nullam connexionem, aut relationem habere valent cum Jurepatronatus. Quoniam prætermissa indagine tituli, ex quo ad Commendam pervenerit jus exigendi præfatas decimas, admissoque etiam per hypothesein, quod dicta sententia aliquam involveret dubietatem per interpositionem causæ, sive rationis parum, aut nihil influentis ad pertinentiam Jurispatronatus, exinde tamen minimè inficitur quasi possessio Commendatarii simpliciter, & independenter ab eadem decimarum perceptione ex tot aliis

45 enunciatis statibus comprobata, cum de jure præsentatio dubia, aut æquivoca à

L II 2

stati-

statibus antecedentibus, & subsequen-
tibus interpretationem, & intelligentiam
recipiat, ut in dicta Aretina Beneficii 23.
Aprilis 1703. §. Minime coram R.P.D. An-
saldo, in Lucana Beneficii 22. Februarii
1709. §. Descendendo coram R.P.D. Falco-
nerio, & in Ostunen. Beneficii 3. Decembris
1714. §. Absque eo coram Eminentissimo
Scotto, & in Pistorien. Beneficii 27. Mar-
tii hujus anni §. Verum coram R.P.D. Cer-
ro. Non subsistente replicatione, quod
sententia quoque Eminentissimi Scotti
juxta præcedentem statum prolata, hac
eadem notari posset incertitudine, & du-
bietate, nam ex lectura divisionis clarè
nimis deprehenditur, postremum hoc ju-
dicatum processisse ex solis præsentationi-
bus de præterito effectu fortitis, quæ
de per se præcisivè etiam à quocumque
adminiculo boni juris, & pertinentiæ Pa-
tronalis præsentantem constituunt in-
quasi possessione præsentandi, ut bene
firmatur in eadem decisione §. Ipse enim.

46 Minusque contra eisdem status contra-
poni merebantur status favore possessoris
majoratus in oppositum allegati, Primus
enim efformatus de anno 1492., in quo
institutionem obtinuit præsentatus à Di-
daco de Rioseco absortus penitus re-
mansit tum à quinque contrariis statibus
præcedentibus probatis coram Thesau-
rario Astoricensi, tum ex subsequenti an-
ni 1517. firmato ut supra dictum est in
contradictorio judicio, ac ex aliis duo-
bus subsequenibus executioni demanda-
tis, usque ad annum 1609., in quibus ad
solam præsentationem Commendatarii
instituti fuerunt Bartholomeus Santalla,
& Franciscus Lopez, ut firmavit Rota
in Mediolanen. Cappellania 9. Maji 1701.
§. Et tanto magis coram Eminentissimo
Priolo. Secundus verò anni 1609., quo
tempore concessa fuit institutio, juxta
concordem utriusque Patroni præsentationem,
nihil revera concludit; utpote
continens explicitè clausulam sine præju-
dicio ulterioris juris, quod unusquisque
haberet, quæ de sui natura omnia præ-
servavit jura, quæ unicuique tam in pe-
titorio, quam in possessorio competiissent
Marta de claus. 157. num. 2., Rota coram
Seraphin. dec. 403. num. 1., & in recentior.
dec. 495. par. 18., & in Bononien. fideicom-
missi de Bavosio 9. Januarii 1699. §. Qui-

bus possis coram Reverendissimo D. meo
Decano. Et tertius denique, in quo præ-
sentationes pariter convenerunt, & cu-
jus occasione in sententia institutionis de-
claratum fuit, controversum Juspatronatus
pertinere insolidum ad Commenda-
tarium, & Possessorem Majoratus, tantæ
non est relevantiæ, ut alios contrarios
status, & præsertim ultimum confundere
valeat, nam admissio etiam, quod dicta
clausula in solidum æqualem Patronorum
pertinentiam designaret, quod non trans-
ibat sine difficultate apud Informantes
pro Iosepho, qui ex ea solam integram
pertinentiam Juspatronatus, absque
alicujus comparticipatione deduci posse
contendebant, non verò quod inter eos
pro virili, & æqualiter pertinerent, ni-
hilominus quia in successiva vacatione,
discordantibus præsentationibus, præva-
luit in contradictorio judicio præsentatio
Commendatarii cum subsequuta ac-
quiescentia Competitoris, prout etiam
contigit in ultimo statu, inde vel fateri
oportet dictam clausulam de cætero ul-
troneè, & perfunctoriè superadditam,
fuisse erroneam, & minime in facto pro-
batam ad firmata per Rotam in Mediola-
nen. Cappellania 9. Maji 1701. §. Et tanto
magis coram Eminentissimo D. meo Cardin.
Priolo; Vel quatenus exinde imminuta,
ac præjudicata remanserit quasi possessio
Commendæ, superventis deinde novis
sententiis, novisque quatuor statibus ei-
dem enunciatiæ contrariis, Commenda-
tarius restitutus in omnem casum, &
reintegratus censeretur deberet in ejus anti-
qua quasi possessione præsentandi, Rota
in rec. decis. 134. num. 14., & seqq. par. 13.
& in Colonien. Beneficii 21. Januarii 1700.
§. Nec subsistit coram bo. me. Jacometto,
& in Bononien. Beneficii de Castello 12. De-
cembris 1712. §. Verum coram R.P.D. meo
Crispo, & in Vicen. Parochialis de Aquilata
1. Julii ejusdem anni §. Liquido coram
eodem.

Et hinc constituto, quod inspecto præ-
sentationum numero, & qualitate, quali
possessio Commendæ superat, & absorbet
alteram primogeniti, Domini ab ea rece-
di non posse authumarunt sub obtentu,
quod favore ejusdem primogeniti con-
staret de æquali pertinentia Juspatrona-
tus; Nam quamvis Sac. Rota recederet
quan-

quandoque soleat à regula ultimi status, si incontinenti doceretur de contrario bono jure claro, in præfenti tamen datum non fuit titulum, aut probationem inspicere, unde contraria pertinentia desumeretur. Nam assumptum illud, quod antiquitus juspatronatus integraliter pertinuit ad Didacum de Riofeco, à quo deinde pertransiverit ad Commendam, & ad Possessorem Majoratus, pro eo quod respicit jus Commendæ; non habet assistentiam facti, dum ex Testibus anno 1495. examinatis constat, quod in aliis præcedentibus vacationibus præsentaverint; Et aliud argumentum desumptum ex eo, quod Primogenitus, prout Commendatarius percipere soleat à Parocho jentaculum in die Assumptionis Beatissimæ Virginis, deficit pariter in facto, dum contrarium potius liquet ex Testibus examinatis in statu 1677., & de cætero parum relevare in jure, nam esto, quod præfatio jentaculi denotaret qualitatem patronalem; non propterea pernecessè concluderet pertinentiam æqualem cum Commendatario.

Qua seclusa probatione, sola, & simplex probatio Jurispatronatus favor primogeniti confundere, & absorbere nequaquam posset quasi possessionem præfentandi pro majori parte ex antiquis, & recentioribus statibus favore Commendæ constabilita, ut fuit dictum in *Melevitana Beneficii die 15. Junii 1712. S. Primo coram R. P. D. meo Aldrovando, & in Lucana Cappellania 2. Martii currentis anni per totam, & signanter S. Finali coram 47 R. P. D. meo Crispo, præfertim ad effectum, in quo in præfenti tractatur decidendi scilicet institutionem, quæ unice ut supra dictum est, regulanda venit à præfentationibus præcedentibus. Etiam si adesset in causa Patronus, qui suam præfentationem sustineret, quia reservata indagine boni juris pro judicio petitorio articulus institutionis adhuc ad limites possessionis, & ultimi status definiendus est, *Rota in Mediolanen. Beneficii 1. Aprilis 1707. S. Postremo coram R. P. D. meo Ansaldo, & in Placentina Parochialis 22. Martii 1715. S. Quare cum nos vers. non obtento coram R. P. D. meo Cerro*; eo libentius ubi, prout hic, ipsemet Colligans petendo Remissoriam, & Compul-*

foriam levitatem suarum probationum implicitè fateretur, *Rot. in rec. dec. 617. n. 9. par. 4., & in Mediolanen. separationis thori 2. Julii 1614. S. Quin Testibus coram R. P. D. meo Crispo, ac ubi ageretur de Ecclesia Parochiali, cujus adjudicationem quam citius terminandam esse monent ad propositum adducti per R. P. D. meum Ansaldo in Mediolanen. Beneficii 1. Aprilis 1707. S. Præcipue, & fuit dictum in prima decisione hujus causa cor. me S. Concurrente præfertim.*

Et ita utraque &c.

R. P. D. CRISPO.

Bituntina Beneficii.

Veneris 13. Martii 1716.

IN Parochiali Ecclesia S. Leucii Bituntinæ Civitatis de anno 1642. tribus vacantibus Beneficiis de Jurepatronatus Laicorum sub titulo S. Mariae Joanni Panzae, S. Mariae della Scala, ac S. Mariae della Bianca, Joannes Sylos unicus illorum Patronus duas distinctas personas cum subsequuta etiam Ordinarii institutione ad illa præfentavit; Cùm autem de anno 1647. iterum primum Beneficium vacasset, ac alia duo de anno 1651. in utrisque vacationibus idem Joannes Sylos præfentare continuavit, & subsequutum effectum approbationis Ordinarii, nominationes prædictæ obtinuerunt: Memorati Joannis obitu postmodum sequuto, & dictorum trium Beneficiorum iterata vacatione de anno 1671. obventa. Franciscus Sylos in persona Clerici Nicolai Sylos nominationem explevit, qui solitam institutionem ab Ordinario sub explicita declaratione fuit assequutus, quod dictus Franciscus unicus Patronus existeret. Defuncto verò de anno 1711. Nicolao proviso, ex eo quia Franciscus, qui in antecedenti statu præfentaverat, universalem donationem bonorum, ac ipsius Jurispatronatus pro Cæsare filio exaraverat, Cæsar præfatus patris Donatarius effectus ipsum Franciscum Donantem nominavit; E contra verò insurgentibus Theodoro, Alphonso, & altero Cæsare filiis Jacobi Sylos, isti Dominicum Sylos præfentarunt, in quo præfentationum conflictu in Curia Episcopali gravi orta controversia, Ordinarius

narius favore Francisci à Cæsare filio præsentati sententiam institutionis protulit, ac ulterius ipsi Cæsari Patrono manutentionem in quasi possessione semper liberè præsentandi concessit; Denuò verò post mortem Francisci Beneficiorum possessoris de anno 1713. dictorum trium Beneficiorum vacatione sequuta, Cæsar, qui in ultimo statu manutentionem in quasi possessione præsentandi fuerat obtentus, ad eadem Beneficia Clericum Antonium Damianum nominavit; Verum Joannes Robertus Sylos, ac alter Cæsar de eodem cognomento Sylos auctumantes ad nominationem dictorum trium beneficiorum posse aspirare, quemadmodum ad alia tria sub titulo S. Gregorii ab Ascendentibus Familiæ Sylos fundata præsentaverant, eorum nominationem in persona Leonardi Sylos Laici sub conditione Clericandi explerunt, eaque coram Vicario Bituntino exhibita, jura utriusque Partis sub acri censura postquam fuerunt discussa, favore dicti Damiani à Cæsare præsentati institutionis sententia exivit, adversus quam ad reclamationem Leonardi rejectionem passi, appellationis causa Mihi commissa; Ast quia Damianus gratiam pro Præsentato interim à Sanctissimo obtinuerat, literasque Apostolicas Mihi pariter dirigere curaverat, dubium exindè decidendum DD. meis exhibui -- *An literæ Apostolicæ Damiani essent exequenda, seu potius an, & cui sit danda institutio, & earum justitia clara undique comperta affirmativum profuit responsum -- literas Apostolicas Antonii esse exequendas, & eadem esse dandam institutionem.*

48. Justificatio siquidem literarum Apostolicarum circa qualitates Damiani nominati in controversiam minimè redigebatur, sed in eo principaliter quæstio refederat, an ipse Damianus à solo Cæsare nominatus majorem partem vocum habere dici posset respectivè ad Leonardum, qui à Joanne Roberto fratre, Dominico Sylos, ac altero Cæsare se præsentatum docebat, sed facili negotio pro Damiano à d. Cæsare nominato contentio expedita videbatur, recurrendo ad ultimum statum, in quo dictus Cæsar prævia manutentione in jure præsentandi reportata ad hæc tria Beneficia unicus Pa-

tronus declaratus liberè præsentavit; In hac itaque nova Beneficiorum vacatione cum ipse Damianus ab eodem Cæsare pro unico Patrono in ultimo statu recognito, & approbato suam nominationem sortiatur, ejus præsentatio profectò cui-cumque alteri venit præferenda, quæ hac assistentia ultimi status munita non reperitur, dum vocum majoritas desumi non aliter valet, quàm habito respectu ad præsentationes illorum, qui in ultimo statu præsentarunt, ut per notum *Text. in cap. consultationibus de jurepatr. Rota in Meleuitana Beneficiorum 10. Junii 1712. S. 1. coram R.P.D. Aldrovando, Pisana. Prioratus 11. Aprilis 1712. S. Atque id ipsum coram R. P. D. meo Ansaldo, Bononien. Beneficiorum de Castello 12. Decembris 1712. S. Institutio coram Me, & in Mediolanen. Beneficii 7. Junii 1715. sub S. Militat enim pariter coram Me.*

49. Fortius quia hic ultimus status per judicalem contentionem evasit stabilitus, ac itidem roboratus per rem judicatam editam favore dicti Cæsaris Patroni super manutentione in possessione privativè præsentandi pro futuris quoque vacationibus; Status autem ita qualificatus in judicio exequutivo literarum Apostolicarum, & institutionis longè exuberare videtur ad effectum sustinendi præsentationem tanta bona fide à Cæsare Patrono expletam, ut millies dixit *Rota, & signanter in Rheginen. Prioratus 10. Junii 1705. S. Cessatque in fine coram Eminentissimo Priolo, Meleuitana Jurispatronatus 13. Januarii 1708. S. Qualificatissimus coram bon. mem. Omaña, Mediolanen. Cappellania 9. Maji 1711. S. Tanto magis coram eodem Eminentissimo Priolo, & in Mediolanen. Beneficii 7. Junii 1715. S. Absque eo quod, & S. fin. coram Me.* Accedente præsertim, quod ab aliis antiquioribus statibus, hic ultimus confirmatus existit, dum de anno 1642. Joannes Sylos Cæsaris avus tanquam unicus Patronus, ad hæc tria Beneficia nominavit, ac in altero quoque statu anni 1647. & 1651. ipse solus præsentavit. Hoc idem de anno 1671. fecisse constat Franciscum patrem Cæsaris moderni Patroni, quo casu tanto minus impugnabilis videtur præsentatio ad formam tot multiplicium statuum emanata *Rota in Mediolanen. Prioratus*

ratus 14. Februarii 1701. §. *Cum enim in sine coram Eminentissimo Scotto, Aretina Beneficii* 23. Aprilis 1703. §. *Talem verò coram R.P.D. meo Ansaldo, Bononien. Beneficiorum de Castello* 2. Maji 1712. §. *Ex his igitur coram Me, & in Lucana Cappellania die 12. currentis mensis* §. *Non desunt pariter coram Me.*

Efficacia tot statuum declinari quin possit sub obtentu, quod Juspatronatus per Joannem Cæsaris ascendente ex hæreditate Didaci Sylos, & Minervæ Vulpanæ fuerit acquisitum, ac voces hæreditatis dicti Didaci, & Minervæ pro majori parte in illos, qui Leonardum præsentarunt, devenire, adeoque tametsi dicti Patroni, qui Leonardum præsentarunt, vel eorum Auctores in ultimis statibus præsentare neglexerint, adhuc ex præsentatione facta à Cæsare, seu Francisco illius patre nedum aliorum Patronorum jus pro futuris vacationibus amissum non censeatur, sed etiam præserva-
50 ta dici possit ipsa possessio præsentandi, quæ ex præsentatione Compatroni etiam quoad non præsentantem optimè conservatur ex congestis in *Herbipolen. Vicaria, & Parochialium super bono jure* 10. Martii 1713. §. *Quibus ita, & seqq. coram Eminentissimo Scotto.* Siquidem ad objecti remotionem ponderare sufficeret, quod sicuti originaria fundatio Beneficiorum, de quibus agitur, minimè reperitur, sinè ullo itaque fundamento natura, & qualitas juspatronatus contra ultimum statum poterit defendi, & sic eo minùs ex possessione veri Patroni ad præsentandum admissi, conservata debet censerì aliorum assertorum Patronorum possessio, qui nunquam præsentarunt, neque de patronali pertinentia possunt docere, quando cæteroquin in præsentanti omnis dubitandi occasio utique cessaret, ex quo in ultimis statibus Cæsar pro unico, & vero Patrono se gessit, ac in altero antecedenti tanquam talis Franciscus ejus pater præsentavit, in quibus terminis nullatenus Patroni Leonardi, qui in ultimis statibus non præsentarunt, à possessione Cæsaris juvamen poterunt consequi circa præservandam eam possessionem, quam nunquam habuerunt, cum in hac materia præsentationum, & ultimi status absoluti juris sit, quòd ubicumque Compatro-

nus privativè præsentat, tunc possessio- nis beneficium aliis non præsentantibus minimè communicat juxta constantem sententiam, de qua post *Calderin. consil. 15. de jurepatron.*, *Corrad. in prax. benefic. lib. 4. cap. 6. sub num. 47. & 48.*, *Garz. de benef. par. 5. cap. 5. num. 47. Rot. coram Puteo decis. 390. coram Seraphin. decis. 1337. num. 4. & admissum fuit in Sorana juspatronatus* 22. Januarii 1712. §. *Ita dictante coram R.P.D. meo Falconerio, & in Salernitana juspatronatus* 13. Januarii currentis anni §. *Verum coram Me.*

Sed in universum Leonardi oppositio remanet confutata, ex quo asserta qualitas compatronalis in illum præsentantibus non alio inhæret fundamento, quam quòd Juspatronatus istorum Beneficiorum *Sanctæ Mariæ Joannis Panza della Scala, e della Bianca* ex hæreditate Didaci Sylos, & Minervæ Vulpanæ proveniat, & tamen in hujus assumpti probationem Instrumentum foundationis nullatenus affertur, quod quidem exhiberi non potest tanquam deperditum, vel in antiquitatis latebris manens, & profectò sine hac fundamentali basi de contraria pertinentia Juspatronatus constare nusquam poterit ad durum signanter effectum elidendi robur ultimi status in contradictorio judicio canonizati; Quin loco foundationis possint deservire enunciativa à Cæsare, & Damiano illius præsentato emissæ super qualitate hæreditaria d. Juspatronatus, nec non decisio emanata in *Bituntina juspatronatus die 8. Junii 1689. coram bon. mem. Ursino*, in qua qualitas hæreditaria Beneficiorum de Syleos extitit firmata. Etenim retrogrado ordine differendo, quòd attinet ad decisionem bon. mem. Ursini hæc utique emanavit inter diversas partes, & in beneficiis diversi generis nuncupatis Sancti Gregorii, in quibus adest, & viget specifica fundatio ad differentiam istorum trium Beneficiorum Sanctæ Mariæ, in-
51 quibus non reperitur Instrumentum foundationis, unde à diverso illorum Beneficiorum genere ad hæc argui neutiquam licèt, ut in terminis *Rota in Monasterien. Canonatus* 19. Februarii 1714. §. *Absque eo, quod coram R. P. D. meo Ansaldo.* Quo verò ad enunciativas; illæ non præferunt, quod juspatronatus ab assertis Didaco,

daco, & Minerva proficiscatur, cum enunciata qualitas hereditaria possit, & debeat intelligi respectu ad Franciscum illius Patrem; Ultra quod quicquid sit de his, & similibus argumentis, hoc unum pro evertendo quocumque contrario fundamento satis esse videtur, quod cum agatur de ultimo statu per Judicem cano-
 52 nizato, ac aliis anterioribus roborato, hoc casu, ut dispositio *cap. Consultationibus de jurepatr.* possit evitari non ex meritis enunciativis, & æquivocis argumentis patronalis proprietatis in contrarium debet evinci, sed ex illo trium probationum genere, nimirum re judicata, Instrumento foundationis, & confessione Partis, vel ex æquipollenti, sine quibus contra ultimum statum nullo pacto venire permittitur ex latè firmatis per *Lagunez de fructibus par. 1. cap. 31. §. 10. num. 18. usque ad 38. Rot. dec. 423. num. 15., & seqq. par. 14. in Mediolanen. Beneficii 1. Aprilis 1707. §. Nihilominus, & seqq. §. Licet oppositum coram R. P. D. meo Ansaldo, Bononien. Beneficiorum de Castello 12. Decembris 1712. §. In hac igitur coram me, Matherancn. Parochialis 11. Januarii 1712. §. Quod autem coram R. P. D. meo Falconerio, Firmana Beneficiorum 11. Januarii 1615. §. Neque dicatur coram R. P. D. meo Lancetta, & in Mediolanen. Beneficii 7. Junii ejusdem anni §. His ita coram me.*

Ex hætenus discussis perspicuè ostenso, quod præsentatio Damiani ultimi status prærogativa fulcita, ac literarum Apostolicarum munimine roborata omnimodam executionem debeat promereri, prorsus neglecta comparitione Leonardi tanquam à legitimis Patronis non præsentati. Pro impedienda dd. literarum executione nihil obesse valebit, quod ipse Leonardus sit ex Descendentibus Familiæ de Sylos, pro quibus saltè jus patronatus passivum stare censeatur, ac uti talis adversus Damianum extraneum veniat præferendus. Quandoquidem de asserta prælatione favore Descendentium, vel per foundationis Instrumentum, vel mediante immemorabili, seu centenaria, cum suis requisitis constare oporteret, neutrum tamen in præsentanti potuit verificari, cum fundatio non reperitur veluti deperdita, & centenaria pariter non adest. Unde, hoc secluso, præsum-

ptio juris pro libertate Patroni militat, ut certum genus personarum nominare non adstringatur, sed valeat quemlibet sibi beneficium præsentare, *Capon. discept. forens. 4. sub n. 19. tom. 1. Card. de Luc. de penson. disc. 60. num. 40. Panimol. dec. 10. num. 29. Rota in Sulmonen. jurispatronatus 21. Januarii 1715. §. Itidemque, & 3. Junii ejusdem anni §. finali coram R. P. D. meo Falconerio* Et est etiam de jure, quod ubicumque diversimodè non appareat specificè constitutum, ut illi, qui à nominatione activa excluduntur, in passiva quoque vocatione comprehensi non censeantur, individualiter habetur in *Vaden. Canonicatus 10. Maji 1715. §. finali coram me.*

54 Absque eo quod pro educenda hac passiva relatione pro descendentes familiæ de Sylos satis esse possit, quod Auctores Cæsaris, qui Damianum præsentavit ad hæc Beneficia, tales Descendentes nominare consueverint. Quoniam cum quæstio sit de materia reposita in facultate Patronorum nominandi vel illos de Familia, vel extraneos, talis ideo observantia, ut proficua evadat cum ea qualitate probari tenetur, quod Patroni volentes præsentare extraneum fuerint rejecti; aliàs enim quicumque actus præsentationum pro illis de familia adducantur, nihil officient, cum gesti præsumantur ex voluntate potius, quam ex necessitate, ut ad propositum in simili docent, *Vivian. de jurepatron. par. 2. lib. 2. cap. 6. num. 37., & seqq. Rot. coram Merlin. decis. 825. num. 23. & 24. dec. 162. num. 19. & seqq. par. 12. rec. 5. & dec. 169. nu. 4., & 5. par. 14. Farsen. Canonicatus 8. Junii 1711. §. Nec præadducta observantia in fine coram Rno D. Molines Decano, & 11. Decembris ejusdem anni §. Quicquam coram me, Melphcten. Beneficii 21. Junii 1712. §. Nec. robur. coram R. P. D. meo Lancetta Cremonen. Beneficii 4. Februarii 1715. §. In cujus quidem in fin. coram R. P. D. meo Cerro, & in Comen. Archipresbyteratus 17. Junii ejusdem anni 1715. §. Hæc quod attinet coram R. P. D. meo Falconerio.*

55 De hac autem coactione hic non solum doctum esse non liquet, sed è converso ostenditur, quod de anno 1642. Canonicus Josephus Falco extraneus per
 Joan-

Joannem Sylos Patronum fuit institutus, ex qua nominatione extranei aliquando facta contrarium profectò argumentum confurgit, quòd nempe Juspatronatus ad illos de familia passivè restrictum non dicitur; prout in fraternizante materia excludendi coactivam præsentationem Sacerdotum, ad propositum arguunt. *Geminian. in cap. cum de Benefic. num. 11. de præben. in 6. Lotter. de re beneficiar. lib. 2. quæst. 47. num. 27. Monet. de commut. ultimar. volunt. cap. 10. num. 142. Rot. coram Mantis. decis. 129. per tot. in Meleovitana Beneficiorum 16. Junii 1710. §. Observantia in fine coram R.P.D. meo Falconerio, & in Melphichten. Beneficii 26. Junii §. At si adhuc coram Eminentissimo Priolo, & ad effectum evitandi necessitatem præsentandi solos originarios, seu Patrimoniales consideravit Rot. in Comen. Archipresbyteratus 17. Junii 1715. §. finali cor. R.P.D. meo Falconerio.*

Nec dicatur, quòd ex præsentatione Extranei facta de anno 1642. observantia pro illis de Familia non solum everti, sed potius confirmari valeat ex eo quia nominatio extranei fuerit præcisè restricta pro illa vice tantum. Hæc siquidem responsio evidenti fallacia laborare detegitur. Ponderando, quod præsentatio dicti anni 1642. non fuit ab ipso Joanne Sylos directè, & personaliter expleta, sed à Duce Andriæ, tanquam Procuratore pro ea vice tantum constituto, hinc patet, quòd objecta restrictio nequaquam personam Præsentati respicit, sed facultatem præsentandi in Procuratore informat, illam restringendo ad eum dumtaxat actum præsentationis ad effectum fortasse, nè ille vigore mandati à Patrono reportati etiam in futuris vacationibus præsentare sibi arrogaret; sed quid ultro in hac observantia pro restringenda libertate Patroni præsentandi solos de familia instituitur, quando ex relatione Reverendissimi Ordinarii Bituntini ad Sac. Congregationem Episcoporum, & Regularium transmissa, constat ex perquisitione actorum Cancellariæ Episcopalis resultare, quòd absque ulla reclamazione fuerint promiscuè præsentati, & respectivè instituti tam Consanguinei, quàm Extranei. Ordinario autem tanquam de statu omnium beneficiorum suæ Diocæsis

Pars II.

plenè instructo, & informato plena fides præstatur, *Rot. decis. 122. coram Duno. jun. & decis. 14. num. 7. coram R.P.D. meo Ansaldo. Herbipolen. Monasterii 10. Junii 1709. §. Et augebatur coram bon. me. Casafarello, & in Vilicen. Parochialis super negotio principali 27. Junii 1710. §. His cor. Eminentiss. Priolo.*

Hoc præcipuè coadiuvante facto ipso Leonardi, qui ab assertis Patronis possessione præsentandi destitutis nominationem consequi curavit; signum evidens, quòd agnovit in passiva vocatione parum tutum præsidium reperire potuisse ad animadversa per *Rot. in Augustana Canonicatus 21. Januarii 1715. sub §. Non obstat versicul. si enim coram R.P.D. meo Falconerio, ipse etenim quatenus in jurepatronatu passivo comprehensus verè existeret, præsentationes à Patronis extorquere non indignisset, cum illi de genere vocato perinde habeantur, ac si ab ipsis Fundatoribus fuissent expressè præsentati ex plenè congestis per Rotam in Valentina Beneficii 6. Decembris 1713. §. Clara coram R. P. D. meo Lancetta Assen. Beneficii 10. Decembris 1714. §. Et è contra coram R.P.D. meo Ansaldo, & in Tridentina Cappellania 5. Aprilis 1715. §. Verum coram R.P.D. meo Lancetta.*

His denique non abs re alteram circumstantiam addi posse videbatur de promptam ex sententia lata in ultimo statu, in qua declaratum fuit, Cæsarem Patronum reperiri in quasi possessio liberè præsentandi, in eaque esse manutenendum; Facultas autem liberè præsentandi in eodem Cæsare adesse siquidem nequireret, quoties ille certum genus personarum præsentare obstringeretur; Unde, ut sententiæ verba superflua non remaneant illiusque dispositio verificetur, sub dicta libera facultate præsentandi quælibet passiva restrictio ad illos de familia exclusa debet censi juxta animadversa per *Barbos. tract. var. distinct. 190. num. 13. Gonzal. ad regul. 8. Cancell. gloss. 53. n. 25. Rot. cor. Puteo dec. 100. per tot. lib. 3. & in rec. dec. 65. n. 9. par. 1.*

Et ita utraque &c.

M m m

AR-

ARGUMENTUM.

Possessio presentandi Antecessoris an-
transmitti possit in hæredes, & succes-
sores; & an ab itis validè allegari, etiam
si actualiter non presentaverint.

SUMMARIUM.

- 1 Presentatus ab hærede Existens in posses-
sione presentandi dicitur legitime presen-
tatus.
- 2 Possessio presentandi antecessoris acquisita
ratione dignitatis, aut officii transfertur
in successorem.
- 3 Possessio presentandi antecessoris acquisita
ratione personæ, licet non transeat in
successorem quoad factum, transit tamen
quoad juris effectum, etiam si successor
actualiter non presentaverit, & nu. 11.
13. & 20. Amplia ut num. 5. 14. 15. 16.
& 22. Limita ut num. 6. 21. 28. 29.
& 37.
- 4 Possessio presentandi donantis juspatrona-
tus an transeat in donatarium?
- 7 Quod possessio presentandi antecessoris
transeat in successorem quoad juris effe-
ctum procedit in possessione juris presen-
tandi hereditarii, vel juris presentandi
gentilitii linealis, non verò in possessione
juris presentandi gentilitii familiaris.
- 8 Gratia derogationis juspatronatus in to-
tum, attentata lite, est subreptitia, si non
fuerit narratum Papa Patronos ante mo-
tam litem in petitorio fuisse in quasi pos-
sessione presentandi. Et quare? Vide
ibi.
- 9 Ad effectum irrogandi præjudicium gratia
derogatoria juspatronatus in totum at-
tentata lite an sufficiat sola possessio juris.
- 10 Filio competit manutentio in jure presen-
tandi ex quasi possessione patris.
- 17 Lite pendente super proprietate, existens in
possessione presentandi potest presentare,
non obstante Judicis inhibitione. Intelli-
ge ut ibi & num. 23.
- 18 Dubietas petitorii oritur ex pendente li-
tis super ipso; & in controversum dedu-
ci nequit ab eo, qui obtinuit gratiam de-
rogationis in totum attentata lite.
- 19 Gratia derogationis juspatronatus in to-
tum attentata lite, quando habeat locum?
- 24 Per centenariam observantiam lex funda-
tionis cenferi potest immutata, & contra-

ria qualitas juspatronatus induci.

- 25 Possessio presentandi acquiritur ex unica
presentatione effectum sortita.
- 26 Patrono possidenti est concedenda manutentio
in possessione, & ab eo presentatus est
instituentus, & num. 27. 30. 34. & 35.
- 31 Ultimus status attenditur non solum ad
firmandam possessionem, sed etiam ad ar-
guendam naturam juspatronatus pro
coloranda eadem possessione, & num. 39.
- 32 Quod possessio presentandi sit qualificata
qualitate familiari ex quibus probetur,
& num. 33. 40. 41. & 42.
- 36 Fæmine succedere possunt in defectum ma-
sculorum in jurepatronatus familiari, non
verò descendentes ex fæminis.
- 38 Juspatronatus in dubio præsumitur heredi-
tarium. Limita ut num. 43.
- 44 Talis præsumitur fundatio, qualem subse-
quuta observantia demonstrat.
- 45 Juspatronatus esse familiare ex quibus
probat? & num. 46. 47. & 48.
- 49 Juspatronatus mixtum non transit in ex-
traneos.
- 50 Juspatronatus lineale in ultimo de linea
ferri potest hereditarium.
- 51 Diviso Juspatronatus per lineam ex
quibus excludatur?
- 52 Exceptiones requirentes altiore indagi-
nem rejicienda sunt ad judicium proprie-
tatis.

CASUS II.

Duo de familia A existebant in posses-
sione presentandi ad Beneficium B,
adeo ut tam ipsi, quam eorum Auctores
semper presentarunt in omnibus vacatio-
nibus ad illud cum qualitate familiari, seu
uti de dicta familia per modum quidem
unius Collegii, non verò uti singuli. Uno
ex ipsis defuncto, relicto hærede extra-
neo; & vacante hoc interim Beneficio,
extraneus hæres presentavit ad illud
quemdam Clericum habilem, & ido-
neum; è contra ille de familia superstes
presentavit alium Clericum æquè ido-
neum. Quæritur in hoc Casu an Episco-
pus possit gratificare, & instituire præ-
sentatum ab extraneo, ad exclusionem
presentati ab eo de familia.

- 1 In qua dubitatione respondendum vi-
detur affirmativè; Presentatus namque
ab extraneo dicitur validè, & legitime
presentatus, cum sit presentatus ab hæ-
rede

rede illius, qui in ultima antecedenti vacatione præsentaverat cum subsecuto præsentationis effectu, *Rot. in Mediolanen. Cappellania 25. Aprilis 1704. S. Pro tertia coram bo. mem. Molines*; Unde de plano sequi videtur, quòd Episcopus possit illum gratificare, & instituere ad exclusionem præsentati ab eo de familia, juxta tertiam propositionem superius in *Commentario Canonum IX. X. & XI. deductam, & auctoritates ibi relatas.*

2 Non obstat si dicatur, quòd possessio præsentati antecessoris, licet admittatur transferri in successorem, quando sit acquisita ratione dignitatis, officii &c. ex quo hæc semper dicitur retenta per dignitatem, non transferatur tamen ad illum absque nova apprehensione, si sit acquisita, prout in casu præsentati, ratione personæ, ut testantur *Card. de Luc. de jurepat. disc. 63. num. 31. & 36. Vivian. eodem tract. lib. 5. cap. 2. nu. 16. & 18. Rot. decis. 364. nu. 1. coram Coccin. & decis. 542. num. 10. coram Ubald. & alii apud Piton. discept. Eccles. 28. n. 8.*

3 Hæc namque propositio, nimirum, quòd possessio antecessoris acquisita ratione personæ non suffragetur, nec transeat in successorem, sic generaliter sumpta suam patitur limitationem; Distinguendum est enim inter possessionem quoad factum, & possessionem quoad juris effectum; Quamvis possessio Auctoris quoad factum non suffragetur, nec transferatur in hæredem, & successorem, absque nova apprehensione ejusdem possessionis, seu absque nova præsentatione ejusdem hæredis; transfertur tamen in ipsum hæredem, & ab hoc allegari valet, etiam si non præsentaverit quoad juris effectum, seu quoad jus præsentandi, & obtinendi institutionem præsentati. *Lotter. de re benef. lib. 2. quest. 11. num. 118., & seqq. Rot. in Mediolanen. jurispatronatus super manutentione 15. Junii 1703. S. Frustrà coram Eminentissimo Scotto, & in Mediolanen. Cappellania 25. Aprilis 1704. S. Pro tertia coram bon. mem. Molines, & in Bononien. Beneficiorum de Castello super executione literarum Apostolicarum 12. Decembris 1712. S. finali coram R.P.D. Crispo, & in Placentina Parochialis 22. Martii 1715. S. Substitutit coram R.P.D. Cerro, & in Salernitana.*

Pars II.

*jurispatronatus 11. Martii 1715. S. Verùm quia, & 13. Januar. 1716. S. Certa coram R. P. D. Crispo inferiùs impres. Eodem modo, quo quasi possessio præsentandi Patroni donantis juspatronatus non transit in Donatarium quoad factum, transit tamen in ipsum quoad juris effectum, & ab hoc allegari valet, etiam si non præsentaverit. Rot. in Florentina Canonicatus 8. Maji 1705. S. Fuit enim coram R.P.D. Lancetta, & 2. Julii 1706. S. Ratio decidendi, & S. Firmata coram Eminentiss. Priolo, & in Sorana jurispatronatus 22. Januar. 1712. S. Siquidem coram R.P.D. Falconerio. Fortius in casu præsentati, ubi cum hærede extraneo adest ille de familia, qui simul cum ejusdem hæredis Auctore in antecedentibus vacationibus præsentavit; quo casu absque dubio præfatus hæres dicitur esse in quasi possessione præsentandi, ut tradit *Vivian. de jurepatr. par. 2. lib. 5. cap. 2. n. 17. quem sequuntur Card. de Luc. eod. tract. disc. 63. num. 37. Piton. discept. Eccles. 28. num. 8. Rot. in Salernitana jurispatronatus 11. Martii 1715. S. Hac igitur coram R.P.D. Falconerio.**

6 Verùm hoc non obstante censeo in præsentiarum non esse locum gratificationi, sed Episcopum teneri instituere Præsentatum ab eo de familia; Quoniam præsentatus à dicto hærede extraneo non est validè, nec legitimè præsentatus. Siquidem hæres illius de familia defuncti devenire non poterat ad præsentationem vigore possessionis sui Auctoris, cum hujusmodi possessio ad ipsum transmissibilis non sit, nec ei ullum jus dari valeat ad effectum præsentandi; Ratio est, quia eadem possessio non est simplex, sed qualificata, & vestita qualitate gentilitia familiari, cum tam ipse Auctor, quam superstes, & eorum antecessores in omnibus vacationibus Beneficii præsentarunt cum qualitate familiari, seu uti de familia A; Unde hæres præfati defuncti extraneus, & non habens qualitatem sanguinis, & de familia, allegare non potest ad effectum præsentandi dictam possessionem, neque hæc ei suffragari valet, sed remansit extincta unà cum eo de familia defuncto; vel consolidata in altero de familia superstitite, eodem modo quo ipsum met juspatronatus gentilitium familiare, defuncto uno de familia, non transit in hujus hæredem

Mmm 2

dem

dem extraneum, sed consolidatum remanet in superstitibus de eadem familia, juxta *Rot. decis. 217. num. 18. coram Bich. & decis. 200. num. 4. & seq. par. 6. reb.*, & alias auctoritates superius *Can. I. & II. Cas. XVII. num. 6.* relatas. Et ita in terminis resolutum fuit à Sac. Rota in *Casertana Beneficii 27. Martii 1715. S. Quo verò cum seq. coram Eminentiss. Scotto, & 15. Junii 1716. S. Si verò coram R. P. D. Albani* inferius impressis.

7 Hinc patet responsio ad ea, quæ in contrarium objiciebantur; Etenim quoddam possessio presentandi Antecessoris transeat in successorem quoad juris effectum; & quoddam vigore illius presentatus à successore institui possit ab Ordinario, procedit in possessione juris presentandi hæreditarii, vel juris presentandi gentilitii linealis, quod in ultimo de familia sit hæreditarium, & non accrescit alteri lineæ, ut dixi *Can. I. & II. d. Cas. XVII.* non verò militat in possessione juris presentandi gentilitii familiaris.

R. P. D. FALCONERIO.

Salernitana Jurispatronatus.

Luna 11. Martii 1715.

Pendente lite coram Ordinario super institutione ad Beneficia S. Mariæ à Viro, S. Martiani, & S. Petri ad Siglia Terræ Giphonis de Jurepatronatus Laicorum inter Aloysium presentatum à Marchione Xaverio Gargano ejus fratre, & Josepho de Puteo, atque Nicolaum presentatum ab Amadeo, Dominico, Jacobo, & Joanne Gallo; sub elypeo antiquæ litis super pertinentia dicti Jurispatronatus vertentis in Sac. Rota coram bon. mem. Rondinino, obtinuit Nicolaus literas Apostolicas cum derogatione Jurispatronatus in totum, attendente lite, & illarum vigore in possessione dictorum Beneficiorum se intrusit: At inde ex integro commissa causa à Signatura Justitiæ R. P. D. meo Scotto Almä Urbis Governatore; eaque discussa die 26. Februarii 1714., sub Dubio -- *An litteræ Apostolicæ sint exequendæ, vel potius an, & cui sit danda institutio*, pro Aloysio informante fuit capta resolutio, ac successivè sententia Rotalis promulgata, quam hodie, contradicente Nicolao, in

gradu appellationis Domini confirmantur.

8 Latè enim patet vitium subreptionis, sub quo dictæ literæ Apostolicæ fuerint explicatæ, dum Pontifici non fuit narratum, Patronos ante motam litem in Petitorio fuisse in quasi possessione presentandi, & signanter in tribus statibus ab Ordinario canonizatis de anno 1647., 1657., & 1658., ac in presenti statu presentasse d. Aloysium, quod equidem si Pontifici fuisset expositum, Gratiarum derogatoriam Jurispatronatus in totum obpendentiam litis in petitorio, non concessisset, ut optimè firmat dicta decisio præcedentis instantiæ *S. Si quidem*, & ultra ibi allegatos probat, *Lotter. de reb. benef. lib. 2. qu. 20. nu. 53.*, *Modern. Roman. discept. Eccles. 4. sub nu. 54.*, & *seq. Rota coram san. me. Alexandro VIII. decis. 263. num. 18.* Et ratio principalis est, quod pendente lite in petitorio, & existentibus Patronis in quasi possessione presentandi, nè commodo eorum possessionis, lite pendente, priventur, debent in dicta possessione manuteneri, & Ordinarius tenetur presentatum ab eis instituire, *Lancellot. de attent. par. 2. cap. 4. de attent. lit. penden. in præfat. à nu. 642. usque ad n. 650.*, *Lotter. de reb. benef. lib. 2. qu. 20. n. 19.*, *Murga de benef. qu. 3. n. 224.*, *Garz. de benef. par. 5. cap. 6. nu. 22.*, *Lagun. de fruct. par. 1. cap. 31. §. 2. num. 120.*, *Castropal. oper. moral. tract. 13. de benef. disput. 2. punct. 28. num. 3.* Rota in *Januen. Abbacia 27. Junii 1707. S. Non relevante & S. final. coram Rmo D. meo Molines Decano*, & firmat præcedens decisio *S. Defectus*.

Pontificia siquidem Elargitio, nunquam intendit juribus tertii præjudicare, ideoque in suis gratiis apponere solet clausulam -- *Dummodo non sit alteri jus questum*, ut in his terminis *Modern. Roman. discept. Eccles. 28. sub num. 13. vers. quod si fuisset*, cujus vigore præservatur jus questum ex presentatione, quamvis non fuerit sequuta institutio, plenè *Rosa de Execut. Liter. Apost. cap. 4. num. 112.*, & conveniunt firmata à Rota coram Emerix. *jun. dec. 1247. sub num. 3.* Propterea tunc tantum derogatur in totum Jurispatronatus, quando Patroni impediuntur presentare propter litem, cum

cum tunc non solum nemini inferatur injuria, ut ait, *Lotter. de re benef. lib. 2. qu. 8. n. 100. Rota in Romana Cappellania 25. Novembris 1707. §. Objecto cor. R. P. D. meo Scotto Alma Urbis Gubernatore*, sed etiam occurratur periculo diutinae Vacationis Beneficiorum, quatenus foret expectandus exitus litis pro habendis ceteris Patronis, ut concludit dicta præcedens decisio *coram R. P. D. meo Scotto sub §. Siquidem, & in Romana Cappellania 4. Februarii 1708. §. Quia suffragetur coram eodem*.

9 Pro constanti admittebantur à partibus hujusmodi propositio; Sed contendeantur à scribentibus pro Nicolao, eam nequire sibi locum vindicare in hypothefi, ex quo Patronus, qui Aloysium præsentavit, non erat in possessione præsentandi ex propria persona, sed ex persona patris, quæ inefficax reputatur in hac facti specie, cum ad effectum irrogandi præjudicium gratiæ derogatoriæ Jurispatronatus in totum, attentæ litæ, non sufficiat sola possessio juris; Sed requiratur illa facti, cujus tantummodo vigore competit Patrono manutentio, *Modern. Roman. discept. Eccles. 28. num. 8. Rota in Januen. jurispatronatus 17. Martii 1603. coram Litta penes Marchesan. de Commiss. par. 2. num. 4. fol. 518. coram Priolo dec. 136. nu. 19. & post Vivian. de jurepatronat. decis. 43. nu. 16. Et hac de causa possessio Auctoris non iuvat Successori pro continuando actu præsentationis lite pendente super petitorio: quia requiritur continuatio facti, quam Successor non habet, idem *Modern. Roman. ubi supra num. 8. in fine, & sub num. 13. post medium vers. intellige, Rota in Vercellen. Canonicatus 30. Junii 1704. §. Etenim cor. bo. me. Caffarello*.*

10 Et quamvis pro responsione fuerit ab altera parte præsuppositum pro veriori opinione in Sacra Rota inolevisse, quod filio competat manutentio in jure præsentandi ex quasi possessione patris, cum per aditionem paternæ hæreditatis statim filius acquirat possessionem omnium jurium apud patrem, dum erat in humanis, existentium, ut post *Garz. de benefic. par. 5. cap. 3. num. 37. & Postb. de manut. observ. 55. n. 33.*, firmavit *Rota in Mediolanen. jurispatronatus super manutentione*

15. Junii 1703. §. Frustrà cum seqq. coram R. P. D. meo Scotto Alma Urbis Gubernatore, in *Mediolanen. Cappellania 25. Aprilis 1704. §. Primo coram Rmo D. meo Molines Decano, in Florentina Canonicatus 8. Martii 1705. §. Fuit enim coram R. P. D. meo Lancetta, in Matheranen. Parochialis 11. Januarii 1712. §. Quod procedit coram me: & in Bononien. Beneficiorum de Castello super executione literarum 12. Decembris 1712. §. finali coram R. P. D. meo Crispo*.

11 Nihilominus ad terminorum dilucidationem non abs re erit præmittere illam genericam propositionem, quod in hac materia Jurispatronatus, quasi possessio præsentandi Auctoris, non transeat in filium hæredem, sive successorem universalem, vel particularem sine nova apprehensione, hoc est sine novo usu, & exercitio juris præsentandi, etiamsi extet Statutum de continuanda possessione defuncti in hæredem, & non obstante sinitate, *Lotter. de re benef. lib. 2. qu. 11. num. 115. cum duobus seqq., Vivian. de jurepatronatus par. 2. lib. 5. cap. 2. num. 16. Postb. de manutent. observat. 55. num. 33. Modern. Roman. discept. Eccles. 27. num. 8. Rota coram Gregor. decis. 222. num. 6. & seq. ubi Adden. num. 12. & decis. 417. n. 7. & seq., ubi pariter Adden. num. 14. coram Pania dec. 1022. num. 3., coram Duran. decis. 62. num. 21, & seq. coram Coccin. decis. 464. à num. 3. ad 6., coram Ubald. decis. 542. num. 7. & in recent. dec. 260. n. 3., & decis. 337. sub nu. 3. par. 2., & dec. 374. n. 23. par. 11.*

12 Verum, quia dicta propositio non est indistinctè sumenda, ne in errore verferetur, ideo distinguere oportet possessionem facti à possessione, quoad effectum juris. Nam, etsi possessio Auctoris, quoad factum ad successorem non transeat absque nova apprehensione, nec ei pro sit pro obtinenda manutentione; tamen quoad effectum juris sufficiens est, tam quoad probationem pertinentiæ, quam quoad jus præsentandi, & obtinendi institutionem præsentati, *Lotter. de re benef. lib. 2. qu. 11. num. 118. Modern. Roman. d. discept. Eccles. 28. nu. 8., Rot. decis. 73. nu. 35., & decis. 374. n. 24. par. 11. recent. cum aliis relatis in Aresina Beneficii 23. Aprilis 1703. §. Quamobrem cor. R. P. D. meo*

meo Ansaldo, ac in Mediolanen. Cappellania 22. Junii 1703. S. Minusque relevat coram Eminentiss. D. meo Molines Decano; Quam quoque ad effectum, ut successor relevetur ab onere probandi descendentiam à primo Fundatore, cum sufficiat ostendere descendentiam ab illo, qui fuit in quasi possessione presentandi, Vivian. de jure patronat. par. 2. lib. 11. cap. 5. n. 100., & 101., Lotter. ubi supra sub dicto nu. 118. cum aliis adductis à Rot. cor. Card. Celso dec. 31. n. 8.

13 Et licet Posth. de manut. d. observat. 55. n. 33. post medium cum duobus seqq., indistinctè defendat, quod in incorporalibus, & per consequens in quasi possessione presentandi, & eligendi, possessio Auctoris transeat in successorem absque nova apprehensione, etiam ad effectum obtinendi manutentionem, quoad solum præjudicium Compatronorum, non autem in præjudicium Ecclesie; Attamen hoc non provenit, ex quo factum quasi possessionis transeat in hæredes, vel successores; Sed quia ad eos transit jus exuberans ad finem, ut eorum presentato concedatur institutio vigore cap. consultationibus de jure patr. non obstante, quod sola dicta quasi possessio non suffragetur ad effectum canonizandi jus patronatus in petitorio contra Ecclesiam, vel Episcopum defendentes libertatem Beneficii, Federic. de sen. cons. 111. sub n. 9. ad finem vers. sed Episcopus, Lotter. de re benefic. lib. 2. qu. 11. nu. 118., & 119., Rot. coram Coccin. decis. 921. per tot., & in Mediolanen. Prioratus 14. Februarii 1701. S. Quoniam, & seq. coram R. P. D. meo Scotto Alme Urbis Governatore, & in d. Aretina Beneficii 23. Aprilis 1703. S. Quamobrem coram R. P. D. meo Ansaldo; Prout nec pariter sufficit, quando principaliter inter Compatronos contenditur de pertinentia juris patronatus, etiam si ultimus status ex persona Auctoris satis sit, quoties lis vertitur inter presentatos incidenter ad effectum institutionis ad normam dicti cap. consultationibus de jure patr. Adden. ad Gregor. decis. 77. num. 12., Rota coram Priolo decis. 114. num. 19., & coram Amat. Dunozzet. decis. 344. num. 3.

14 Memorata autem quasi possessio efficax, quoad juris effectum contra alios

Compatronos efficacior redditur; quando nullus ex Patronis reperitur in quasi possessione presentandi ex propria persona, sed omnes innituntur possessioni eorum Auctorum, Rota dec. 73. à num. 36. ad fin., & dec. 374. n. 25. par. 11. rec., & in his terminis procedunt resoluta à Rota in dicta Matheranen. Parochialis 11. Januarii 1712. S. Quod procedit cor. me.

15 Hac igitur enucleatione terminorum præmissa, etsi collabescere videatur propositio, quod non transeunte possessione Auctoris in hæredem, sive successorem quoad nudum factum, sufficiat illius transmissio quoad juris effectum; Nihilominus in nostra hypothese, ex quo inter presentantes aderat Joseph de Puteo, qui ex propria persona presentaverat in duobus præcedentibus statibus annorum 1658., & 1673., & presentavit etiam in hac ipsa vacatione; Sicuti dubitari nequit, eundem Josephum fuisse in quasi possessione presentandi ex propria persona, & penès ipsum extitisse possessionem facti, cui præjudicari non valebat per derogatiam derogatoriam; Ita pariter non erant datum præjudicium inferre aliis Compatronis innitentibus possessioni Auctorum, cum omnes in isto casu, & ad istum effectum dicantur esse in quasi possessione presentandi, ut limitando optimè probat, Vivian. de jure patronat. lib. 5. cap. 2. n. 17., Posth. de manut. observat. 55. sub nu. 33. vers. & hæc opinio, Modern. Roman. discept. Eccles. 28. sub n. 8. versio. ubi solum limit. Et ratio est, quia in Jure patronatus ad plures eodem jure spectante, cum omnes eodem jure utantur, invicem jura communicantur, itaut (seposito casu, quando quis presentat animo spoliandi alios eorum possessione) ab uno præferretur jus, & possessio alterius Innocent. in cap. querelam num. 3. de elect., Federic. de sen. cons. 102. sub num. 3., & sub. n. 5., Abbas cons. 54. sub n. 3. lib. 1., Rota dec. 525. per tot. par. 4. divers. coram Arguell. dec. 115. n. 8., & 9. cor. Priolo decis. 56. n. 25. in Alatrina juris patronatus 7. Decembris 1705. S. Minus urget cor. R. P. D. meo Scotto Alme Urbis Governatore, & in Mediolanen. Beneficii 1. Aprilis 1707. S. 2. cor. R. P. D. meo Ansaldo, & in Sorana juris patr. 22. Jan. 1712. S. Ita dictante coram me.

Potio-

16 Potiorique ita exigente ratione; quia Xaverius non innititur unico tantum antecedenti Statuti favore Auctorum, sed etiam aliis suum effectum sortitis, mediantibus sententiis institutionum in Judicatum transactis, nempe de annis 1656. 1658. & 1673., ex quibus eruitur, quasi possessionem præsentandi fuisse radicam in sua linea, sive descendantia; Unde, cum clarè liquet Auctorem in duobus anterioribus statibus annorum 1938. & 1673. præsentasse cum dicto Josepho de Puteo, & per consequens jus præsentandi ad plures pertinere, inde sequitur, ut procul omni dubio possessio dicti Josephi eodem jure venientis conservet possessionem aliorum. *Abbas d. conf. 54. sub num. 3. à vers. Nam ubicumque ad fin. lib. 1. & in terminis cap. Consultationibus de Jurepatr. firmavit Rota in Mediolanen. Prioratus 14. Februarii 1701. S. Quoniam coram R. P. D. meo Scotto Alma Urbis Gubernat., in Lucana Beneficii 21. Martii 1703. S. Quoniam coram bon. mem. Muto, in Asten. Prioratus super pertinentia 20. Januarii 1708. S. Minimè relevante coram R. P. D. meo Lancetta.*

17 Parum relevante, quòd superius firmata non procedant, quoties intercessit Judicis inhibitio, cujus vigore impediti remanent Patroni, nè valeant in præjudicium litis pendentiæ præsentare; Unde, cum in citatione vigore Commissionis impetrata à bo. mem. Rondinino fuerit inserta solita inhibitio, nè inter in aliquid in Causa innovaretur; consequens est præsentationes, pendente eadem lite, factas fuisse attentatas, & ineptas ad tribuendam jus validum præsentato pro obtinenda institutione. *Rot. coram Bich. decis. 3. num. 3. & seq. cum allegatis; Quoniam præfata inhibitio nil commune habet cum Judicio possessorio, uti respiciens litem super sola pertinentia; Ideoque ad hoc, ut Possessori præcludatur via, nè in sua quasi possessione præsentandi continuet, requiritur inhibitio specialis super ipsamet continuatione possessionis, aliàs pendente lite super proprietate, fieri valet præsentatio, non obstante Judicis inhibitione, Marefcott. var. resol. lib. 1. cap. 55. num. 42., & 43. cum aliis relatis à Modern. Roman. discept. Eccles. 28. n. 11. Rota coram Rembold. decis. 591. num. 24.,*

seq., in Vercellen. Canonicatus 30. Junii 1704. S. Eoque fortius coram bo. me. Caffarello, & in Januen. Abbacia 27. Junii 1707. S. Postea, S. Non relevante, & S. fin. coram Reverendissimo D. meo Molines Decano.

Eo minus resistente, quòd hætenus firmata limitentur, quando clarè constat de proprietate, sive saltèm illico, & incontinenti eadem proprietates dilucidari potest in exclusionem Præsentantium, *idem Modern. Roman. ubi supra num. 13. Rota coram Priolo decis. 136. num. 18., & seq. coram Emerix jun. decis. 34. num. 18., & 19. & decis. 903. num. 4. Quia dúbietas oriens ex pendentiæ litis in petitorio à Nicolao in controversiam deduci nequit, dum os ei claudit ipsamet gratia in sui favorem obtenta cum derogatione Jurispatronatus in totum sub narrativa, quòd lis indecisa pendebat in Sacra Rota, ut in puncto respondit, Rota in Romani Cappellania 24. Novembris 1607. S. Addito, & S. Nequaquam subsistente coram R. P. D. meo Scotto Alma Urbis Gubernatore. Cætera verò respicientia petitorium, uti extranea ab hodierna questione, consultò fuerunt prætermissa, cum sufficere videantur expensa in antecedenti decisione, S. fin., ad quam Domini remissivè se habuerunt.*

Et ita utraque &c.

R. P. D. CRISPO.

Salernitana Jurispatronatus.

Lune 13. Januarii 1716.

PRævia narrativa antiquæ controversiæ, quæ super pertinentia Jurispatronatus indecisa in Sacra Rota versabatur, literas Apostolicas cum derogatione jurispatronatus in totum, attenta lite, obtinuit Nicolaus Gallo, cujus vigore in possessionem Beneficiorum S. Mariæ à Vico, S. Murtiani, & S. Petri ad Siglia Terræ Gypsonis se intrusit; Verùm ex integro Causa in nostro Auditorio Eminentissimo Domino Scotto delegata, prævia decisione edita sub die 26. Februarii 1714. Nicolao prædicto suarum literarum executio extitit denegata, ac respectivè Aloysio institutio concessa; Et re postmodum per appellationem ad R. P. D. meum Falconerium delata, solita præmissa decisione, sub

sub die nempè 11. Martii anni mox elapsi, Sententia, prioris confirmatoria, emanavit; Adversus quam iterum Nicolao reclamante, in ulteriori Causæ cognitione mihi commissa, dubium super confirmatione, vel infirmatione Rotalis sententiæ proposui, & in eisdem Nicolai contumaciam affirmativum responsum super infirmatione Rotalis Sententiæ accepi.

Provisionem siquidem Apostolicam Nicolao prædicto nullatenus favere posse constitit; Agitur quippe de Jurepatronatu Laicorum, super cuius pertinentia licet judicialis penderet contentio, aderant tamèn Patroni, in quasi possessione præsentandi constituti, quive Aloysium nominaverant, quod utique per Nicolaum Papæ fuit reticendum, & ad effectum validitatis Gratiæ necessariò exprimi tenebatur, ex eo, quòd non aliter Sedes

19 Apostolica similes gratias derogatorias Jurepatronatus in totum, attenta lite, solet elargiri, quam in casu, quo nullus ex Patronis in quasi possessione præsentandi existat, nec præsentasse reperitur; Tunc enim periculo diutina vacationis Papa occurrens, nemini injuriam inferens in Beneficii provisione, ex Pastoralis Officii sollicitudine manus apponere assolet, *Rota in Pisana Prioratus 11. Aprilis 1712. §. Ast quoque coram R. P. D. meo Ansaldo*; E converso autem quando Patronos in quasi possessione præsentandi adesse comperitur, atque in effectu præsentasse constet, nulla tunc vrget ratio, ut ad Papam recurratur, cum ob pendentiam litis in petitorio Patroni de jure impediri non dicantur, possessionem continuando, interim præsentare, ita quod Præsentatus institutionem ab Ordinario omnino debeat promereri, ut in his terminis explicant *Lancellotti. de attent. par. 2. cap. 4. de attent. lite pendent. in præfat. à num. 642. ad 650.*, *Lotter. de re Benef. lib. 2. qu. 20. num. 19.*, *Murg. de Benef. quæst. 3. n. 224.* *Lagunez de fructib. cap. 31. §. 2. num. 120. Moder. Roman. discept. Ecclesiastic. 4. sub num. 54. & seqq.* & aliis pluribus congestis optimè firmat *Decisio hujus Causæ 26. Februarii 1714. §. Defectus, & duobus seqq. coram Eminentissimo Scotto, & altera diei 11. Martii 1715. §. Latè enim, & seq. coram R. P. D. Falconerio.*

Certa hæc regula à Doctoribus ample-

xa, in præsentati limitationem pati nequibit, ex quo Patronus, à quo præsentationem Aloysius reportavit, in possessione præsentandi non ex propria, sed ex persona patris existat, quod in materia jurepatronatus satis esse minimè videatur, attento quod possessio Authoris in exercitio juris præsentandi sine nova apprehensione, non obstante etiam sinitate ad filium minimè transeat, juxta plenè congestos in *decis. R. P. D. Falconerii in §. Nihilominus in objecto allegatos*, quibus addi potest *Corrad. in prax. Benef. lib. 4. cap. 4. nu. 17.*

20 & seqq. Hæc siquidem propositio non ita absolutè procedit, sed cum ea distinctione venit recipienda, ut locum habeat respectu dumtaxat possessionis facti, quæ cum ad sui essentiam actus positivos exigat, sine novo itaque usu ad hæredem transire neutiquam valet: Hoc autem non impedit, ut si non quoad factum, saltèm quoad juris effectum hujusmodi possessio in successorem transmittatur, ad hoc, ut præsentatus ab eo institutionem rite possit obtinere, quemadmodum casum à casu secernendo, optimè ratiocinatur, & probat *decisio R. P. D. mei Falconerii §. Pro constanti, & tribus seqq.*, & ultra ibi cummulatos tradunt *Vivian. de jurepatr. lib. 11. cap. 5. num. 100. & 101. Rota in Mediolanen. Prioratus 14. Februarii 1701. §. Neque obstare, & duobus seqq. coram Eminentiss. Scotto, Dertthonen. Beneficii §. Jacobi 20. Aprilis 1708. §. 1. in fin. coram Eminentiss. Polignac, Nolana Beneficii 23. Febr. 1714. §. Respectu coram me, Bononien. Beneficiorum de Castello super executione literarum Apostolicarum 9. Junii 1713. §. Absque eo quod coram R. P. D. meo Ansaldo, Placentina Parochialis 22. Martii 1715. §. Substitutus in fine coram R. P. D. meo Cerro, Faventina Parochialis 6. Maji 1715. coram R. P. D. meo Lancetta, & eo tantum casu possessio*

21 Auctoris quoad beneficium juris hæredi suffragari non valeret, quando eadem alicui qualitati personali Auctoris cohæreret, quæ successori haud conveniret, ut explicant *Lagunez de fructib. par. 1. cap. 31. §. 8. nu. 66. Modern. Roman. discept. Eccles. 28. num. 8. in fin. Rota coram Merlin. decis. 824. num. 8. & 9. & melius ad rem declaratum prodiit in Casertana Beneficii 27. Martii 1715. §. Ratio autem coram Eminentiss. Scotto.*

Ve-

Verum præter beneficium juris, & ipsa etiam facti possessio Xaverio Patrono, Aloysium præsentanti favere dicitur ex eo; quia inter ipsos Præsentantes adest Joseph de Puteo, qui ex propria persona in duabus antecedentibus vacationibus, quàm in hac postrema, nominavit; Unde sicuti existentia, & præsentatio præfati Josephi asecutioni gratia derogatoria jurispatronatus adversabatur; pari modo gratia prædicta in præjudicium aliorum Compatronorum obtineri nequibat, qui isto casu innitentes possessioni eorum Auctorum in quasi possessione præsentandi etiam de facto adesse censentur, ex eo perspicuo fundamento, quod in jurepatronatu pluribus Patronis eodem jure spectante, invicem beneficium possessionis communicatur, & per præsentationem unius factam absque animo alios spoliandi de eorum possessione, alterius Patroni jus, & possessio præservatur, ad bene firmata in *decisione R.P.D. mei Falconerii 11. Martii 1715. §. Hac igitur*, & præter ibi adductos *Calderin. conf. 15. de jurepatr., Amayden. de styl. Dataria lib. 1. cap. 15. §. 15. nu. 58. Rota coram Puteo decis. 298. lib. 1., & in Faventina Parochialis 6. Maji 1715. §. Tertius Patronus coram R.P.D. meo Lancetta*; Eodem ferme modo, quo possessio naturalis si ab uno ex Condominis fuerit capta, eadem prodest etiam aliis in civili possessione confortibus, *Rota in Romana, seu Tuscanen. manutentionis 21. Junii 1709. §. Ab anno coram Reverendis. Molines, & 21. Februarii 1710. §. Prout coram me.*

23 Absque eo quod hujusmodi exercitium juris præsentandi præpeditum in præsentatione per inhibitionem legalem, orientem ex pendentia litis coram bon. mem. Rondinino, atque virtualiter insertam in citatione vigore commissiois coram eodem reportatæ, quæ de sui natura operetur, ut præsentatio pendente lite expleta, utpote nulla, & attentata pro obtinenda institutione nullatenus Præsentato suffragetur, juxta *Text. in cap. 1. & 2. ut lite pendet. in 6.* quem in his terminis exornat *Rota in Romana Cappellania 25. Novembris 1707. §. Præterea coram Eminentiss. Scotto, & in Regien. jurispatronatus 16. Januarii 1708. §. Atque hinc coram Reverendis. D. Molines*; Etenim memora-

Pars II.

ta inhibitio cum contineatur in commissioe super sola pertinentia jurispatronatus expedita, nec judicium possessorium comprehendat, ex illa utique aditus minimè præclusus evasit, nè possessor suam possessionem continuando, in contingetia novæ vacationis Beneficii validè posset præsentare, ad quem effectum inhibitio specialis requirebatur, ex plenè congestis in *decisione R.P.D. mei Falconerii 11. Martii 1715. §. Parum relevante*, & ad rem conferunt tradita in *Hipporegien. Parochialis 21. Junii 1700. §. Est certum coram Reverendis. Molines, & in Osnaburgen. Canonatus 14. Junii anni præteriti §. Haud relevante coram me.*

Frustrà autem pro irritanda validitate præsentationis, & respectivè deneganda institutione ad favorem Præsentati ad jurispatronatus pertinentiam in contrarium recurri visum fuit mediantibus juribus in præterita instantia occasione expeditionis per Nicolaum adductis, ex quibus emergere contendebatur, quòd Juspatronatus esset merè familiare, in eoque propterea cum nonnisi masculi de familia possent venire, præsentatio facta à Xaverio Gargano nullius roboris redderetur; Quandoquidem Dominis arrisit responsio, quod ex litis pendentia in petitorio, & mediante gratia derogatoria jurispatronatus in totum, sub narrativa, quòd lis indecisa pendebat, os utique clausum videbatur, nè posset Nicolaus ipsius pertinentiam contra ultimum statum allegare; Fortius quia juspatronatus, de quo agitur, juxta antecedentes status ferè per centum annorum decursum non in qualitate gentilitia, & familiari constitutum reperiebatur, sed veluti hæreditarium; Vanum ideo erat claram proprietatem contra possessorem objicere, dum per centenariam observantiam foundationis lex immutata etiam posset censerì, & contraria qualitas jurispatronatus induci; ex eo, quòd centenaria tribuit meliorem titulum de Mundo, ut in terminis jurispatronatus *Card. de Luc. de jurepatr. disc. 11. num. 10. Rota in Majoricen. Beneficii 9. Martii 1711. §. final. coram bo. me. Caffarello, & in Placentina Parochialis 22. Martii 1715. §. Quandoquidem coram R.P.D. meo Cerro.* Et ita altera tantùm &c.

N n n

R.P.D.

R. P. D. SCOTTO.

Casertana Beneficii.

Mercurii 27. Martii 1715.

D Evoluta in gradu appellationis ad Sacrum Auditorium cognitione controversiæ subortæ inter duos, Angelum videlicet & Josephum præsentatos ad Beneficium, seu Cappellaniam S. Mariæ Magdalena in Ecclesia Parochiali S. Juliani Oppidi Martanisi existentem de jurepatronatus laicorum præcedenter per sententiam institutionis Ordinarii favore Angeli definitæ DD. per me in hodierna audientia de more consulti-- *An, & cui sit danda institutio*-- pro eodem Angelo tantum informante responderunt.

Docuit enim Angelus de legitima præsentatione in sui personam facta à Magdalena, & Antonia, quæ cum subsequuto effectu institutionis præsentaverant in ultimo statu anni 1679. Andream ultimum 25 possessorem defunctum, ac propterea cum dictis mulieribus quæ sita fuerit quasi possessio ex dicta præsentatione effectum sortita quantumvis unica *Garz. de benef. par. 5. cap. 5. num. 59. Vivian. de jurepatr. lib. 5. par. 2. cap. 4. num. 29. Rota in Firmana beneficiorum 11. Januarii 1715. §. Hoc autem coram R. P. D. meo Lancetta*; Hinc denegari non poterat institutio Angelo ab illis præsentato, quia in hoc judicio institutionis, quod est merè possessorium *Rota in Bononien. beneficiorum de Castello 12. Decembris 1712. §. Hac sanè, & in Cassanen. Beneficii 27. Martii 1713. §. Major coram R. P. D. meo Crispo*, unice attendi- 26 tur ultimus status, & quasi possessio, vigore cujus sicuti competit manutentio Patronis possidentibus, ita competit institutio Præsentato *in cap. consultationibus de jurepatr.*, & passim dixit *Rota in Sorana jurispatronatus super institutione 28. Januarii 1710. §. Non attentu coram me, & in d. Cassanen. Beneficii 27. Martii 1713. §. Dubitari coram R. P. D. meo Crispo*.

Indebita verò è converso visa fuit institutio Josepho, quamvis enim fuerit per eum adducta propemodum falanges præsentationum, nihilominus nulla ex his poterat in consideratione haberi, earum enim qualitatem, & numerum segregantes DD. quoad præsentationes illorum de Stellatis, de Farro, & aliarum perso-

narum, quæ neque ipse, neque illarum Auctores præsentaverant in dicto ultimo statu, non poterant suffragari in hoc judicio possessorio, in quo præsentatio tamquam fructus jurispatronatus pertinet dumtaxat ad possessorem, *Lotter. de re benef. lib. 1. q. 34. num. 25. & in Astorican. Parochialis 6. Februarii 1699. §. Actus coram me*: Etiam si constare posset de pertinentia patronali illorum, qui non sunt in possessione præsentandi, nisi etiam quæstio proprietatis apertè, & illico dirimatur ex illo triplici genere probationis, nempe re judicata, confessione Partis, vel publico Instrumento semper inspecto pertinentiæ rejicitur ad petitorium, cum interim manutendus sit novissimus possessor, *Rot. in Lucana Beneficii 22. Februar. 1709. §. Quo verò coram R. P. D. meo Falconerio, & in dicta Cassanen. Beneficii 27. Martii 1713. §. Dubitari coram R. P. D. meo Crispo, & in Firmana beneficiorum 11. Januarii prox. præteriti §. Neque dicatur coram R. P. D. meo Lancetta*.

Quò verò ad alias præsentationes reportatas à foeminis filiabus, & hæredibus Catharinæ, & Dianæ, quæ de facto præsentaverant in dicto ultimo statu, animadvertentibus DD. quòd cum superessent inhumanis prædictæ Magdalena, & Antonia compræsentantes in ultimo statu, & possidentes per se ipsas, non poterat compossessio aliarum foeminarum juvare filiabus, & hæredibus, nisi ubi, & quatenus altius assumpta indagine naturæ, & qualitatis jurispatronatus constiterit illud 28 non esse familiare, sed hæreditarium, si enim juspatronatus esset familiare, extinctis foeminis existentibus de familia cum illis extincta remansit unà cum pertinentia patronali etiam possessio non transmissibilis ad filias, & hæredes; in jurepatronatu enim familiari, licet admittantur primæ foeminae de agnatione, & immediate progenitæ à masculis, ex collectis per *Rot. in Mantuana Beneficii 3. Junii 1689. §. Etenim coram bo. me. Ursino, & in Romana Cappellania 25. Novembris 1705. §. Fundamenta cum seqq. coram R. P. D. meo Ansaldo*, neutiquam tamen admittuntur posteriores descendentes ex eisdem foeminis, utpote existentes extra familiam, & de agnatione diversa, *Capon. discept. 263. art. 4. num. 40. tom. 4. Rot. decis. 162. nu. 6. par.*

par. 11. & decis. 679. num. 7. par. 18. præcipuè in præjudicium Magdalenæ, & Antoniæ, quæ solæ superfunt de familia, & de facto possident, *Rot. in Firmana jurispatronatus* 21. Aprilis 1704. §. finali coram bo. me. Muto.

Ratio autem à priori ea est, quia licet possessio Auctoris, si non quoad factum, 29 saltè quoad juris effectum transeat in successorem, nihilominus neutiquam transit, nec ullo modo suffragatur ubi cohæret alicui qualitati personali Auctoris, ex qua oritur juris effectus, tunc enim hæres, & successor, nisi doceat se habere qualitatem existentem penès defunctum: puta, quòd sit de familia, non potest gaudere quasi possessione, quæ quoad factum, & etiam juris effectum expiravit in defuncto, *Modern. Roman. discept. Eccles. 28. nu. 8. in fn. Rota coram Merlin. decis. 824. num. 8. & 9. & in Lucana beneficii* 21. Martii 1701. §. Ea ratione, & §. Auctoritates coram bo. me. Muto. Et habemus in durioribus terminis æquè possidentium, quòd possessio cum titulo præferatur alteri sine titulo; Unde eo minus ille, qui nullo titulo qualificatus est, & non possidet, sed dumtaxat allegat possessionem alterius potest obtinere in præjudicium qualificati, & possidentis per se ipsum, ut prosequitur *Rota d. decis. 824. num. 8. & 9. coram Merlino, & in dicta Lucana beneficii* 21. Martii 1703. §. Ea ratione coram bon. mem. Muto.

Donec igitur discutatur in petitorio, & absolvatur quæstio tituli, & qualitatis 30 jurispatronatus, an scilicet sit familiare, & non transmissibile ad hæredes, vel potius hæreditarium, & transmissibile, interim manutentio, & institutio concedenda est ad formam ultimi status, & favore possidentium in illo, *Rota in dicta Bononien. beneficiorum de Castello* 12. Decembris 1712. §. Absque eo quod, & §. In hac igitur coram R. P. D. meo Crispo, & in dicta Firmana beneficii 11. Januarii 1715. §. Neque dicatur coram R. P. D. meo Lancetta; talis enim, ac tantus est favor possidentis, & privilegium judicii possessorii, ut quamdiu oriatur difficultas, vel minima super inclusione, vel exclusione non possidentis, de facto possessor sit manutenendus ad statum, reservato jure non possidentis in petitorio, *Rota in Mediolanen. beneficii* 11. Aprilis Pars II.

lis 1707. §. Vel è converso coram R. P. D. meo Ansaldo, & in Sorana jurispatronatus super manutentione 27. Januarii. 1710. §. Et binc frustra coram me.

Quæ quidem regula de per se in jure nostro absoluta, fortius etiam urgebat, & incalescebat in casu concreto, in quo possessio Præsentantium in dicto ultimo statu expressè, & de facto Comitum habebat, & imbibitam dictam qualitatem jurispatronatus familiaris; unde eo magis donec in petitorio decidatur, an dicta qualitas concurrat, necnè, interim danda erat institutio Angelo tamquam præsentato à fœminis possidentibus uti de familia in dicto ultimo statu, rejectis cæteris, qui non sunt de familia, & non possident, cum ultimus status attendatur, nedum ad firmandam possessionem, sed etiam ad arguendam naturam jurispatronatus pro coloranda eadem possessione, *Rota decis. 223. num. 14. par. 19. decis. 329. num. 4. par. 16. & in Romana Cappellania S. Nicolai* 28. Junii 1709. §. Hac itaque coram R. P. D. meo Ansaldo.

Superlativè autem constitit possessionem fuisse in dicto ultimo statu qualificatam, siquidem nedum ipsemet Diana, & Catharina, à quo jus suum metiuntur illarum filiarum, & hæredes præsentantes Josephum Contradictorem verbis non obscuris præsentarunt uti de familia Murronne, & vigore Jurispatronatus familiaris *Summario num. 4. & 5.* verùm etiam Ordinarius concessit institutionem Andreæ præsentato ad Beneficium, seu Cappellaniam de Jurepatronatus illorum de familia delli Morroni, adeout cum partes ipsæ fecerint præsentationem qualificatam, & Judex eandem qualitatem canonizaverit, dubium non est, quin possessio remanserit etiam qualificata, & firmatus status, *Rota decis. 220. num. 9., & 10. par. 11., & in Mediolanen. Prioratus super qualitate agnaticia* 18. Junii 1703. §. Omnem coram me.

Superaccedente ulterius non una, sed duplici confessione ipsius Josephi, qui 33 etiam in eodem ultimo statu fuerat Contradictor, altera nempe tacita resultante ex productione præsentationum imbibitam habentium dictam qualitatem familiarem, quam ideo approbasse censetur, nec valet amplius impugnare, *Rot. in Hyp-*
N n n 2 por-

poregien. Beneficii 11. Februarii 1704. S. Dictorum, & in dicta Mediolancn. Prioratus super qualitate agnaticia 18. Junii 1703. S. Comprobata coram me. Maxime post emanatam sententiam institutionis Andreae ad exclusionem ipsius Josephi in auctoritatem rei iudicatae transactam, per quam praclusa remanet via intervertendi firmata in dicta sententia, nisi praevio Beneficio restitutionis in integrum, Rota in Tuden. Parochialis 9. Junii 1700. S. Si quidem coram Rmo Conchen., & in Pennen. Beneficii super pertinentia 17. Martii 1710. S. Ultra quod coram R.P.D. meo Aldrovando, & altera expressa confessione, & quidem judiciali, emissa in articulis datis ad probandam praecise qualitatem familiarem, cui jus nostrum non finit posse contravenire Rota in Comen. Cappellania 31. Martii 1702. S. Ex his coram Eminentissimo de la Tremoille, & in dicta Romana Cappellania S. Nicolai 28. Junii 1709. S. Ad rem itaque coram R.P.D. meo Ansaldo.

Quibus ita se habentibus, superfluum imò incongruum existimarunt DD. in isto iudicio possessorio altius aggredi examen an verè controversum Juspatronatus sit familiare, nec nè, altiorem hanc indaginem ad petitorium rejicientes, licet per Defensores Angeli mordicus inculcarentur, quod per lapsum centenariae numquam praesentaverint, neque extranei; neque filii foeminarum, sed solum ipsae foeminae Agnatæ praesentantes in capita, & non in stirpes, ex quibus omnibus concludi qualitatem familiarem, alias dixit, Rota in dicta Firmana juspatronatus 21. Aprilis 1704. S. Quinta, & seqq. coram bo. me. Muto.

Dilationi propterea petita pro parte Josephi ex motivo, quod non fuerint integre transportata acta, signanter facta in praecedentibus antiquis institutionibus, quoniam cum jam à pluribus mensibus post subscriptionem dubii fuerit quampluribus intimationibus lacesitus, visum fuit ex illius contumacia non esse retardandum iustitiae complementum Angelo, cui sufficit transportasse processum compilatum in prima instantia, & intitulatum ab ipso Cancellario, quod sit copia omnium, & singulorum actorum, quod stante transportatio dicitur integra, do-

nec contrarium probetur Cardinal. de Luca de iudic. disc. 37. num. 45.

Et ita altera tantum &c.

R. P. D. A L T H A N N.

Casertana Beneficii.

Luna 15. Junii 1716.

Geminis non attentis sententiis, altera nimirum proprii Ordinarii, postrema verò nostri Sac. Tribunalis, praevia decisione sub die 27. Martii 1715. coram Eminentissimo Scotto, tunc ibi meritò jus dicente, emanata, quibus hilari animo nitebatur Angelus de Letitia praesentatus ad simplex Beneficium, seu Cappellaniam S. Mariae Magdalena in Ecclesia Oppidi Marranifii existentem veluti sibi propitiis in pronuntiata sui institutione ad exclusionem Josephi Farri alterius compraesentati, curavit iste causam ulterioris appellationis mihi committi, atque ad illius etiam tramites in hodierna audientia proponi consuetum dubium, sed non dissimili fato audivit responsum -- Sententiam Rotalem esse confirmandam.

Ita equidem apertè praescribente non minus validitate haecenus non oppugnata inter partes, quàm iustitia, quibus fulciebat eadem Rotalis sententia pro institutione ejusdem Angeli, tamquam praesentati ab Antonia, & Magdalena foeminis Agnatis, utrisque unice superstitibus de familia Morroni, quae reperitur in quasi possessione praesentandi, & cum effectu, uti tales ipsae praesentantur in ultimo statu anni 1679., ac institutionem obtinuerunt in personam Andreae de Letitia earum praesentati, atque ultimi Cappellani, per cujus obitum contingit vacatio ejusdem Beneficii, cum in hujusmodi possessorio iudicio ille sit instituendus qui praesentatus ostenditur per personam juxta ultimum statum in quasi possessione praesentandi existentem, ut sunt Text. aperti in cap. quereiam 24. de elect. cap. cum Ecclesia Sutrina S. Nos igitur de caus. posses. & propriet., & praecipue in cap. consultationibus de jurepatr., & ultra adductos in decis. hujus causa S. Docuit coram Eminentissimo Scotto continuò respondit ead. Rot. in decis. 82. n. 2. par. 19. rec. in Novarien. Beneficiorum 26. Novembris 1703. S. Fundamentum coram Eminentissimo

mo Scotto, in Comen. Archipresbyteratus 1715. §. Contra coram R.P.D. meo Falconerio, in Mediolanen. Beneficii 7. Junii 1715. §. Militat coram R.P.D. meo Crispo in Faventina Parochialis 6. Maii 1714. §. Alter enim coram R.P.D. meo Lancetta in Pistorien. Beneficii 27. Martii 1716. §. Cum enim coram R.P.D. meo Cerro.

Quin in contrarium urgere valeat, quod Josephus tamquam presentatus à majori parte Patronorum existentium in quasi possessione presentandi, seu descendentium ab aliis, qui in antecedenti vacatione presentarunt, esset instituendus ad exclusionem Angeli duas tantum voces ad sui favorem numerantis juxta dispositionem *Text. in cap. quoniam 3. de jurepatr. ibique Fagnan. num. 1.*, & Rota in Faventina Beneficii 3. Julii 1702. §. Pluralitas coram Rmo Molines Decano, & in Mediolanen. Cappellania 23. Martii 1703. §. final. coram eodem; Etenim licet Joseph plures adduxerit presentationes, 35 verumtamen illæ singillatim perpensa inefficaces protinus detegebantur ad impediendam decretam institutionem, quia si agitur de presentationibus reportatis ab illis de Stellatis, de Farro, & aliis assertis Patronis, & istæ in nulla consideratione haberi poterant ex eo, quod, nec ipsi, nec eorum Auctores presentarunt in predicto ultimo statu, quando alias in hoc institutionis judicio non proprietas, sed possessio unice attenditur, adeo ut ad hunc effectum illi tantum dicantur Patroni, qui in ultima quasi possessione presentandi reperiuntur per *Text. in cap. cum Ecclesia Sutrina de caus. possess. & propriet. cap. consultationibus de jurepatr.*, & ultra adductos in *decis. hujus cause §. Indebita coram Eno Scotto*, in præcis terminis dictum fuit in Mediolanen. juspatronatus super manutentione 15. Junii 1703. §. final. coram eodem, in Comen. juspatronatus 15. Martii 1715. §. final. & in Placentina Parochialis 22. Martii ejusdem anni §. Prætermissa coram R.P.D. meo Cerro, in Mediolanen. Beneficii 7. Junii 1715. sub §. Militat coram R.P.D. meo Crispo, & in Bituntina Beneficiorum 13. Martii proximi §. Justificatio coram eodem.

Si verò res est de reliquis aliis presentationibus, quas idem Joseph reportavit ab hæredibus, & filiabus Catharinæ, &

36 Dianæ, quæ presentarunt in dicto ultimo statu, hæ profectò nullum obicem præstare videbantur, agitur enim de Jurepatronatus familiari, in quo etiam si in defectum masculorum admittendæ sint foeminae Agnatæ, & immediatè descendentes ex masculis, id tamen certè porrigi nequit ad descendentes ex eisdem foeminis, ut in puncto respondit *Rot. dec. 679. num. 7. par. 18. recent. in dicta Comen. Cappellania 31. Martii 1702.* §. Non obstat coram Eminentissimo de la Tremoille, & in Romana Cappellania 25. Novembris 1705. §. Fundamenta coram R.P.D. meo Ansaldo, ac proinde cum Catharina, & Diana in dicto ultimo statu presentaverint, tamquam Agnatæ de prædicta familia Morroni, earum quasi possessio presentandi 37 haud quaquam favere valet filiabus, & hæredibus hac qualitate agnaticæ, & familiari prorsus destitutis ex animadversis per *Capon. discept. 263. art. 4. nu. 40. to. 4. Lagunez de fruct. part. 1. cap. 31. §. 8. n. 66. Rot. decis. 162. num. 6. par. 11. recent. alioque relatos in decis. hujus Cause §. Quo verò coram Eminentissimo Scotto, & in Salernitana juspatronatus 13. Jan. proxime præteriti §. Certa hæc regula coram R.P.D. meo Crispo; præsertim in præjudicium Magdalenæ, & Antoninæ unice superstitem de eadem familia, & de facto possidentium, prout monet *Rot. in dicta Firmana juspatronatus 21. Aprilis 1704.* §. final. coram bon. mem. Muto relat. in *decis. hujus Cause §. Quo verò in fine coram Eminentissimo Scotto.**

38 Non refragante responsione, quòd controvertum Juspatronatus; ex quo de ejus foundatione non constet, juxta præsumptionem juris potius hæreditarium, quam familiare dici queat, ut ait *Text. in Clem. plures de jurepatr.*, & ita quasi possessio Auctorum suffragari quoque debeat successoribus ad effectum de quo agitur. Quoniam id non procedit quando, ut in casu res proponitur in hujusmodi Judicio possessorio, in quo cum ultimus status appareat qualificatus, utpote quia presentationes tunc emissæ per foeminas agnatas leguntur factæ cum expressa qualitate familiari ibi -- *Ipsi uti de familia Morroni spectare jus presentandi &c. Summ. Angeli num. 5. & 6.* & sic non alia ratione ad ipsas spectans juspatronatus, nisi quia erat de fami-

familia, prout ostendit illa dictio -- uti -- qualificativa personæ quemadmodum firmavit; *Rota in Mediolanen. prepositura* 3. Martii 1704. §. *Et sanè coram R. P. D. Ansaldo*, & 23. Jan. 1705. §. *Suadetque*, & §. *Omnemque coram Reverendissimo Molines Decano*, opus non est inspectionem assumere; An scilicet juspatronatus sit, vel præsumatur gentilitium, seu hæreditarium, itaut quasi possessio Auctoris saltem quoad factum, & juris effectum transeat ad successorem, sed satis esse videtur, quòd præsentantes Josephum tali qualitate non polleant, ad hoc ut illa tamquam altiore indagine involvens ad suum Judicium petitorium remittatur, manutentionem tamen interim concedendo fœminis agnatis, quæ supersunt ad formam nimirum ultimi status qualificati in quasi possessione præsentandi, & ad statum qualitatis familiaris in quo reperiuntur, ut ultra relatos in *decis. hujus Cause* §. *Donec coram Eminentissimo Scotto*, advertunt *Vivian. de jurepat. par. 2. lib. 11. cap. 7. num. 27. Palm. nepos allegat. 160. num. 20.* & *Rot. in Placentina Parochialis* 22. Martii 1715. §. *Quare*, & in §. *In conspectu coram R. P. D. meo Cerro*, & in *Firmana Beneficii* 11. Jan. 1715. §. *Neque dicatur coram R. P. meo Lancetta*, & ratio est evi-

39 dens, quia ultimus status attenditur non tantum ad firmandam possessionem, sed etiam ad arguendam naturam Juspatronatus pro coloranda eadem possessione ex deductis per *Rot. decis. 223. nu. 14. par. 19. recent.* & in *Romana Cappellania* §. *Nicolai* 28. Junii 1709. §. *Hæc itaque coram R. P. D. meo Ansaldo relat. in decis. hujus Cause* §. *Quæ quidem coram Eminentissimo Scotto*.

40 Eoque firmiter etiam reddebatur in præsentati hypotesi hujusmodi assumptum, ex quo erga eundem ultimum statum faustè militabant geminæ, & quidem præstantissimæ facti comprobationes, altera nempe emergebat ex Ordinarii sententiâ illo tempore emanata super institutione præsentati per fœminas de familia, in qua cum Ordinarii pariter ad exclusionem ipsiusmet Josephi nunc oppositoris concesserit institutionem Andreæ, tunc ab illis præsentato per hæc verba -- de, & super institutione simplicis Beneficii, seu Cappellania &c. de jurepatronatus illorum

de familia Morroni &c. pronunciamus Andream uti præsentatum à Diana, Angela, Alexandra &c. fore, & esse instituendum in supradicto Beneficio simplici &c. de jurepatronatus delli Morroni -- manifestum exinde evadit tale juspatronatus declaratum fuisse pro familiari, ideoque si fœminæ, & signanter illæ, à quibus causam habent præsentantes, Josephum præsentarunt, uti ad juspatronatus familiare, & Judex etiam pronunciando eandem qualitatem familiarem statuit, non solum validior undique sit ultimus hæc status pro ipsa qualitate familiari, veluti firmatus per sententiam in Judicatum transactam, ut inquit *Rot. in decis. 492. num. 3., & 5. part. 3. recent. decis. 41. num. 12. post Vivian. de jurepat. in Mediolanen. Prioratus super qualitate Agnatitia* 18. Junii 1703. §. *Omnem denique coram Eminentissimo Scotto*, in *Faventina Beneficii* 11. Decembris 1702. §. *Et ex his coram clar. mem. Card. Caprara*, latius in *dicta Firmana jurispatronatus* 21. Aprilis 1704. *impres. penes modern. Asculan. decis. florent. 45. §. 1. num. 24. & seqq. in Romana Cappellania* §. *Nicolai* 28. Junii 1709. §. *Quid ultra coram R. P. D. Ansaldo*, & in *Astoricen. Parochialis* 8. Junii currentis §. *Eoque certius*, & §. *final. cor. R. P. D. meo Foscaro*; sed etiam omnes aditus eidem Josepho præculsi prorsus remanebant amplius impugnandi in hoc Judicio qualitatem illam familiarem à se tunc approbatam mediante acceptatione, & productione coram Judice dictarum præsentationum cum eadem qualitate in sui personam à fœminis Agnatis factarum, & admittam, ac Canonizatam per sententiam, quæ contra ipsum promulgata extitit, atque in Judicatum insuper transiitum fecit non obtenta prius adversus eam restitutionem in integrum, ut de prima conclusione tradunt *Card. de Luc. de jurepatr. disc. 22. num. 7.* & *Rot. coram Zarat. decis. 2. num. 9.*, & *II. num. 16. in dicta Faventina Beneficii* 11. Decembris 1702. §. *Habetur*, & §. *Et multo magis coram clar. mem. Card. Caprara in dicta Mediolanen. Prioratus super qualitate Agnatitia* 18. Junii 1703. §. *Comprobata coram Eminentissimo Scotto in Apporegien. Beneficii* 11. Feb. 1704. §. *Dictorumque coram bon. mem. Muto in dicta Firmana jurispatr. 21. Aprilis ejusdem anni coram eodem ut supra impress.*

pres. penès moder. *Asculan. decis. florent. 45. §. 1. num. 26. & seqq. & §. 2. num. 19. & in aliis relatis in decis. hujus Cause §. Super accedente coram Eminentissimo Scotto, & de secunda advertit Rot. in Tuden. Parochialis 9. Junii 1700. §. Siquidem coram Reverendissimo dell'Olmo, in Pennen. Beneficii super pertinentia 17. Maji 1700. §. Ultra quod coram R.P.D. meo Aldrovando relata. in decis. hujus Cause dicto §. Super accedente coram Eminentissimo Scotto.*

Altera autem ex ejusdem Josephi Judiciali confessione eruebatur, ipse enim
41 cum in Judicio tunc habito contra Andream compræsentatum dederit articulos ad probandam qualitatem familiarem, ut in dicto *Summ. Angeli num. 8.* & examinati desuper Testes ad ejus instantiam hoc ipsum deposuerint, non videtur quo jure eadem Judicialis Confessio hodie per ipsum impugnari valeat controvertendo illum ultimum statum à sua confessione comprobatum; quando alias non revocatur in dubium, quod concurrentibus tribus his circumstantiis, videlicet declaratione fœminarum, quæ præsentarunt, uti in Jurepatronatu familiari, confessione collitigantis cum probatione, seu examine Testium, & sententia in judicatum transacta adversus etiam quoscunque alios illa apta esset statum firmare, ut animadvertunt *Peregrin. conf. 33. num. 13. & seqq. lib. 1. modern. Asculan. dec. florent. 45. num. 11. & seqq. & Rot. in dicta Comen. Cappellania 31. Martii 1702. §. Et his quoque coram Eminentissimo de la Tremoille in dicta Firmana jurispatr. impress. penès eundem modern. Asculan. dicta decisione florent. 45. §. 1. num. 8. & seq. & in dicta Romana Cappellania §. Nicolai 28. Junii 1709. §. Ad rem itaque coram R.P.D. meo Ansaldo.*

42 Absque eo quod eadem qualitas familiaris ita firmiter comprobata everti valeat eo sub prætextu, quod in prædicto ultimo statu anni 1679. præsentationes factæ fuerint cum qualitate hæreditaria, quodque illa etiam articulata fuerit ab Andrea tunc instituto; Etenim præter quamquod non videbatur subsistere in factò Andream articulasse qualitatem hæreditariam, simulque præsentationes relatae in *Summ. Josephi num. 6.* habentes enunciativam qualitatis hæreditariæ sunt

illæ, quæ emanarunt in favorem ejusdem Josephi tunc etiam præsentati, & per sententiam Ordinarii rejecti in concursu Andree, per cujus obitum vacavit Beneficium, ac proinde præsentationes factæ in personam Andree præferentes qualitatem familiarem, non autem illæ, quæ remanserunt ineffectuatae sunt attendendæ, ut dixit *Rot. decis. 220. nu. 22. par. 11. decis. 6. num. 9. par. 19. recen. & in Majoricen. Beneficii 28. Novembris 1704. §. Hanc autem coram ho. me. Muto, semper valida ostendebatur responsio ex eo desumpta, quod si quasi possessio præsentandi acquiritur in ultimo statu ex illis præsentationibus ab Ordinario approbatis cum qualitate per eum expressa in sua sententia, utique dum Ordinarius in ea nulla facta mentione de qualitate hæreditaria fœminarum, seu de portione, aut quota, dumtaxat expressit qualitatem familiarem tam jurispatronatus, quam Patronorum, dubium esse nequit, quod quasi possessio acquisita fuerit, ac ultimus status firmatus remanserit pro qualitate familiari, & secundum illum in hodierno judicio possessorio sit procedendum, remissa ulteriori indagine ad suum judicium petitorium, ex ponderatis per *Rot. in dicta Hipporegien. beneficii 11. Februarii 1704. coram ho. mem. Muto impress. penès Modern. Asculan. dicta decis. Florent. 45. §. 2. nu. 7. in Sorana jurispatronatus super manutentione 27. Junii 1710. §. Et hinc frustra coram Eminentiss. Scotto, & in aliis relatis in decis. hujus Cause §. Donec, & §. Quibus coram eodem.**

Cæterum etiamsi extra terminos meri possessorii tale negotium peragendum foret, adhuc institutio debita esset Angelo, quia stante ultimo statu pro qualitate familiari, cum adversus illum refragari nequeant, nisi tria illa probationis genera per Doctores taxativè requisita; Confessio nempe Partis undique clara, res judicata super ipsa proprietate, & publicum Instrumentum foundationis, cui nihil opponi possit, per ea, quæ post *Theoricam Panormitan. in d. cap. Consultationibus n. 9. versic. quod ego intelligerem de jurepatron.* dixit *Rota in Mediolanen. Cappellania 23. Martii 1703. §. Constabilitis coram Reverendiss. Molines Dec. & in Bituntina Beneficiorum 13. Martii proxime præteriti §. Sed*
in

in uniuersum in fin. coram R. P. D. meo Cri-
 43 *spo.* In illorum equidem numero adscri-
 bi minimè valet sola juris præsumptio, &
 reuera licet iuxta illam non docto de con-
 trario per Instrumentum foundationis jus-
 patronatus præsumatur hæreditarium, at-
 tamen quando agitur, prout in casu, de
 jure patronatus peruetusto, de cujus ini-
 tio, & fundatione non constat, ex hujus-
 modi antiquitate non modò cessat illa
 præsumptio, quod sit hæreditarium, ad
 normam *dicti Text. in Clement. Plures de*
jurepatr. sed etiam intrare potius videtur
 contraria præsumptio, quod nempe sit
 gentilitium, & familiare, ad evitandas il-
 las inextricabiles quæstiones, quas consi-
 derat *Gloss. in dicta Clement. verb. Plures,*
 & refert *Lambert. lib. 1. quæst. 1. artic. 25.*
par. 2. sub num. 6. Spada cons. 12. nu. 2. lib. 2.
 & dixit *Rot. coram Pæn. decis. 94. num. 7.*
coram Priolo decis. 159. nu. 20. in Bononien.
Beneficiorum 28. Junii 1690. §. Qualitas
autem coram bo. me. Ursino in Comen. Cap-
pellania 31. Martii 1702. §. Non enim co-
ram Eminentiss. de la Tremoille, & in Fir-
mana jurispatronatus 21. Aprilis 1704. im-
press. penès Modern. Asculan. decis. Florent.
 45. §. 1. num. 35.

Adeò ut si ob deficientiam foundationis
 44 in hujusmodi inter se dissonanti juris
 præsumptione tutior semper sit via recur-
 rendi ad observantiam, uti in locum In-
 strumentum foundationis succedentem, ex
 qua dignosci solet qualitas jurispatrona-
 tus, cum talis præsumatur fundatio, qua-
 lem subsequuta observantia demonstrat;
 juxta deducta per *Franob. in cap. unic. n. 5.*
de jurepatr. in 6. Vivian. eod. tract. lib. 4.
cap. 9. num. 28. & seq. Ciarlin. controu. 1.
num. 17. Rocc. disput. juris select. cap. 190.
num. 57. & seq. Modern. Asculan. decis. Flo-
rent. 45. num. 10. & Rot. coram Priolo. decis.
 40. num. 4. & 5. in *Faentina beneficii 11.*
Decembris 1702. §. Ex his itaque coram
clar. mem. Card. Caprara in dicta Comen.
Cappellania 31. Martii 1702. §. Fortiusque
coram Eminentissimo de la Tremoille in
in Fassanen. jurispatr. 12. Martii 1703.
§. De jurepatr. coram eodem clar. mem.,
Card. Caprara, & in Mediolanen. Priora-
tus super dubio Ignobilium 20. Junii 1703.
 §. Et demum *coram Eminentissimo Scotti, &*
in dicta Firmana jurispatronatus 21. Apri-
 lis 1704. *coram bo. me. Muto impress. ut*

supra num. 4. Hæc profectò favere undi-
 45 que demonstrabatur, qualitati familiari,
 constat enim in hac familia de Morrone,
 quantumvis numerosa semper præsentaf-
 se Agnatos, absque eo, quod unquam
 admissi fuerint extranei hæredes, ad præ-
 sentandum, ut patet ex statibus anno-
 rum 1503., 1592., 1608., 1640., 1643.,
 1656., & 1681., ut in *Summ. Angeli n. 9.*
 Unde quemadmodum verisimile est,
 quod spatio annorum 200. circiter tot
 extantibus personis de familia adedò nu-
 merosa aliquis extraneus fuerit hæres in-
 stitutus, ita dum tanto temporis spatio
 nunquam extranei admissi reperiuntur ad
 præsentandum, grandis oritur conjectu-
 ra qualitatis familiaris ex ponderatis per
Capon. discept. forens. 223. n. 3., & seq.,
Caren. resol. 10. n. 2., & 9., & Card. de
Luc. de jurepatr. disc. 23. num. 6., & Rota
dec. 204. n. 13., & seq. par. 12. decis. 115.
n. 1. par. 14. rec. Bononien. Beneficiorum co-
ram bo. me. Ursino impress. in Mantifs. ad
Card. de Luc. tom. 3. dec. 7. nu. 5. in dicta
Comen. Cappellania 31. Martii 1702. §. Ac-
cedit coram Eño de la Tremoille in d. Fir-
mana jurispatronatus 21. Aprilis 1704.
impress. penès modern. Asculan. dec. floren.
 dec. 45. §. 1. nu. 32. in *Florentina Canonica-*
 tus 8. Maji 1705. §. *Observantia coram*
R. P. D. meo Lancetta, & 2. Julii 1706.
 §. *Satis coram Eminentissimo Priolo.*

46 Atque facilius quoque eam convince-
 bat ponderatio illa, quod in præfatis
 statibus duplicem centenariam exceden-
 tibus apparet etiam plures adhuc præsen-
 tasse fœminas Agnatas, quibus extinctis
 in subsequen-
 tibus vacationibus non præ-
 sentarunt earum filii, prout evenisset, si
 juspatronatus fuisset hæreditarium, sed
 continuarunt præsentare alii tantum de
 familia, ut liquet ex statu anni 1608.,
 ubi præsentarunt Laudonia, & Laura,
 quarum filii postea præsentasse non con-
 stat, ita pariter in statibus annorum 1640.
 1644., & 1656., ubi præsentasse docet-
 tur fœminas Agnatas, & earum descen-
 dentes admissos fuisse ad præsentandum
 minimè ostenditur in illis respectivè, ut
 in successivis vacationibus, quod equi-
 dem si apertè demonstrat filios fœmina-
 rum, idcirco non præsentasse, quia, non
 erat de familia, clarum exinde præstat ar-
 gumentum, non aliud dijudicandi tale
 juspa-

juspatronatus, quam familiare ad tradita per *Rot. in dicta decis. 7. impress. in Martiis. ad Card. de Luc. n. 5. tom. 3. in Lucana Beneficii 13. Junii 1701. §. final. coram bo. me. Muto*, & in dicta *Comen. Cappellania 31. Martii 1702. §. Non obstat coram Eño de la Tremoille*. Maximè quando prout in casu, alia duæ adstipulantur facti circumstantiæ, prima scilicet quod illi de familia in dictis statibus præsentarunt semper jure proprio, & cum qualitate filiationis, altera verò quod nulla facta extitit præsentatio per ratas, & quotas, ut fieri debuisset, stante numero tot personarum, sed fuit semper peracta simpliciter, & in capita, hoc enim validum subministrat indicium qualitatis familiaris, ut observat *Vivian. de jurepatr. lib. 4. cap. 1. post num. 71. vers. 3.*, quia, & optimè *Modern. Asculan. decis. florent. 45. nu. 8.*, & 9. & dixit, *Rot. in decis. 159. nu. 2. coram Priolo in d. Comen. Cappellania 31. Martii 1702. §. Similiter coram Eño de la Tremoille in dicta Faventina Beneficii 11. Decembris 1702. §. Subsequitur coram clar. mem. Card. Caprara*, & 3. *Julii 1703. §. Cui sententia coram bo. me. Caffarello*, & in *Romana Cappellania S. Nicolai 28. Junii 1709. §. At ob id lucem coram R. P. D. meo Anfaldo*.

47 Idque eo certius reddebatur tum ex eo, quod in præallegatis statibus semper expressa fuit qualitas familiaris juspatronatus, nam de anno 1592. in literis institutionis Ordinarii dictum fuit ibi -- *Simplici Beneficio S. Mariæ Magdalena de jurepatronatus familiae delli Morroni* -- Et ita expressum legitur in subsequentibus statibus, & sententiis Ordinariorum super institutionibus, ex quibus sanè tanquam experimentibus qualitatem familiarem nulla emergere videtur hæsitatio, quin probata remaneat ejusdem juspatronatus familiaritas, ut ponderat, *Card. de Luca de jurepatr. disc. 35. n. 4. vers. 3.*, & respondit *Rota dec. 220. n. 10. part. II. dec. 679. nu. 7.*, & 8. *par. 18. rec. in dicta Faventina Beneficii 11. Decembris 1702. §. Subsequitur*, & *§. Ex his coram clar. me. Card. Caprara*, & in *Firmana juspatron. 21. Aprilis 1704. coram bo. me. Muto impress. penès Modern. Asculan. decis. florent. decis. 45. §. 1. num. 23.*, & seqq. ubi plures allegat concordantes; tum ex assertivis,
Pars II

quod hæc Cappellania esset de jurepatronatus delli Morroni emissis ab Episcopis in duabus perantiquis visitationibus annorum, videlicet 1482., & 1559., quippe quæ valde conferunt ad probandam qualitatem juspatronatus, cum Ordinarii præsumantur informati de statu, & qualitate Beneficiorum propriæ Diocesis, ut advertit *Rot. in dec. 168. num. 24. par. 10. recent. in Gerunden. Beneficii 26. Aprilis 1697. §. In comprobationem coram Eminentissimo Priolo*, & in *Asculana juspatr. 26. Januarii 1703. §. Accedunt coram Eño Scotto*.

Tum denique ex depositione Testium formiter examinatorum in supradicto ultimo statu anni 1678. ad instantiam Josephi, per quos probatum extitit contraversum juspatronatus semper spectasse ad familiam de Morroni absque ulla intermixtione hæredum extraneorum; hæc namque testium depositio, uti valida, & concludens per Ordinarii sententiam recognita, atque comprobata plenam constituit probationem prædicti juspatronatus familiaris, ut in puncto monent, *Card. de Luc. de jurepatr. disc. 23. sub n. 6. vers. 2. quia*, & *Rot. in dicta Firmana juspatr. 21. Aprilis 1704. §. In secunda*, & *§. Et pro elimitatione coram bon. mem. Muto*. Accedente præsertim ipsiusmet Josephi Confessione unà cum productione præsentationum ad sui favorem factarum continentium expressionem ejusdem qualitatis familiaris, ut supra dictum est, quod utique operatur, ut amplius ab eo impugnari nequeat illa qualitas familiaris, toties per ipsum agnita, & approbata ad tradita per *Rot. in decis. 4. nu. 1. post Vivian. de jurepatr.*, & in *Faventina Beneficii 11. Decembris 1702. §. Et ex his*, & *seqq. coram clar. mem. Card. Caprara*, cæteris aliis adductis in dicta *Firmana juspatronatus ubi supra §. His accedunt coram bon. mem. Muto impress. penès modern. Asculan. decis. florent. 45. §. 1. num. 27.*, & 30.

Comprobata itaque ex his qualitate familiari ejusdem juspatronatus obicem minimè præstare poterat, quod aliquando expressa fuerit qualitas hæreditaria, quia hujusmodi expressio in his facti circumstantiis intelligitur de qualitate hæreditaria sanguinis, non autem bonorum,

O o o ut

ut tradunt *Soccin. sen. cons. 57. nu. 4. lib. 3. Peregrin. cons. 49. num. 4. lib. 2.* & magis in specie respondit *Rot. in dec. 166. num. 21. par. 6. rec. in Mediolanen. Prioratus super mixtura, & filiis familias 15. Junii 1705. S. Absque eo, quod coram Eno Priolo, & 29. Januarii 1706. S. Siquidem coram bo. me. Caffarello, & in Materanen. Parochialis super pertinentia 11. Januarii 1712. S. Et ratio coram R. P. D. meo Falconerio.*

49 Vel ad summum intelligi valeret de qualitate hæreditaria annexa illis tantum de familia, itaut exinde arguatur juspatronatus mixtum, quod nihil differt ab ipso familiari, cum pari modo utrumque transire nequeat in extraneos, seu de aliena familia existentes quemadmodum observant, *Paris. cons. 48. num. 9., & 10. lib. 3. Gabriel. cons. 169. n. 5. lib. 2. Lotter. de re benefic. lib. 2. quest. 11. n. 41. & seqq., & Rot. dec. 166. n. 24. par. 6. rec. coram Celso dec. 106. nu. 11. in Alexanen. Beneficii 11. Decembris 1711. S. Cæterum coram R. P. D. meo Aldrovando, in dicta Materanen. Parochialis super pertinentia 11. Januarii 1712. S. Secundum in fine coram R. P. D. meo Falconerio, & in Aversana Beneficii 4. Decembris 1715. S. Fortius coram Eno Scotto.*

50 Minusque tandem obstitit, quod cum præfatum Juspatronatus sit lineale, & divisum in tribus lineis, juxta arborem ex parte Josephi exhibitam, intrare proinde debeat conclusio, qua mediante illud in una linea durare possit familiare, ubi supersunt Agnati, in altera verò fieri valeat hæreditarium ubi Agnati defecerunt de qua latius tradit *Rota in Nolana juspatronatus 8. Junii currentis à S. Quatenus verò coram R. P. D. meo Crispo.* Quoniam obiectio isthæc non subsistit in facto, nec relevaret in jure, non enim regit in facto, dum in eo probatur Agnatos, qui antea-ctis temporibus præfentarunt, aliquando fuisse sex, aliquando autem septem, & ultra, non verò tres tantum exadverso suppositos, ut liquet ex supradictis statibus relatis in *Summ. Angeli num. 9.* In jure autem non officeret, quia non ostenditur, prout requiritur pro jurepatronatus lineale, quod in ullo ex dictis statibus aliquis Agnatus unquam præfentaverint per quotam, sed contrarium clarè convincitur, dum omnes simul semper præ-

fentarunt, veluti Agnati de familia, & componentes familiam, & hisce eorum præfentationibus consonant quoque Sententiæ ab Ordinariis prolata, hoc namque casu omnis excluditur divisio juspatronatus per lineas, observant *Cardin. de Luc. de jurepatr. disc. 55. num. 5., & 6. R. P. D. meus Ansaldus in adnot. ad dec. 52. n. 27., & seqq. & Rot. in Mediolanen. Præpositura 3. Martii 1704. S. Huc usque cum seqq. coram R. P. D. meo Ansaldo, & in Romana Cappellania 28. Junii 1709. S. Minusque coram eodem;* Recurrente semper responsione, quod ex hæcenus deductis denegari saltè nequit, quin hujusmodi propositæ exceptiones altiore requirant indaginem, quod utique est plusquam sufficiens, ut firmo remanente ultimo statu illæ rejiciantur ad judicium proprietatis ad tradita per *Calderin. cons. 23. de preben., & inquit Rot. in Hipporegien. Beneficii 11. Februarii 1704. impress. penès Modern. Asculan. dec. florent. 45. S. 2. n. 7. in d. Papien. Rectoria 10. Decembris 1714. S. Et in universum, & in Comen. jurispatr. 15. Martii 1715. S. final. coram R. P. D. meo Cerro in Mediolanen. Beneficii 7. Julii 1715. S. His ita coram R. P. D. meo Crispo cum aliis relatis in dec. hujus cause S. Donec, & seqq. coram Eminentissimo Scotto.*

Et ita utraque &c.

ARGUMENTUM.

Existens in Possessione præfentandi ad unum beneficium, dicitur etiam esse in possessione quoad aliud beneficium ejusdem foundationis.

SUMMARIUM.

- 1 Clausula, salvo jure Ordinarii, an efficiat, ut ultimus status non sit manutenibilis, & que jura præservet? Vide n. 4.
- 2 Existens in possessione præfentandi quoad unum beneficium, dicitur etiam esse in possessione quoad aliud beneficium ejusdem foundationis.
- 3 Sola diversitas foundationis beneficiorum, & non horum distinctio efficit, ut ex possessione præfentandi ad unum beneficium argui nequeat possessio respectu alterius.
- 5 Ultimus status quando est incertus recurritur ad status anteriores, qui habentur pro ultimo statu.

CASUS III.

Fuerunt fundata à quodam pio Testatore de propriis bonis duo beneficia in quadam Ecclesia cum reservatione Jurispatronatus dumtaxat favore ejus descendendum, Titius præterens descendere à dicto Testatore, & ad se spectare juspatronatus quamvis in quampluribus vacationibus unius ex dictis beneficiis ex. gr. A. pacificè præsentaverit cum subsecuto effectu; in ultima tamen vacatione ejusdem beneficii ejus præsentatio fuit contradicta, & præsentatio fuit concessa institutio ab Ordinario: cum protestatione, quòd ipse non intendebat canonizare pertinentiam jurispatronatus; & cum clausula præservativa omnium, & quorumcumque jurium; Vacato autem nuper altero beneficio ex. gr. B. ad quod Titius præfatus nunquam præsentavit; idem in nixu possessioni præsentandi, & ultimo statui in quo reperiebatur respectu Beneficii A; præsentavit ad dictum beneficium B. vacans; Quæritur an hujusmodi præsentatio sustineatur?

Videtur respondendum negativè; Agitur enim de duobus beneficiis inter se distinctis; Unde ex eo, quòd Titius sit in possessione præsentandi respectu unius, non sequitur quòd sit etiam in possessione respectu alterius, & quòd vigore ejusdem possessionis possit ad alterum præsentare; præsertim concurrente in præsentiarum circumstantia illa, nimirum, quòd possessio, seu ultimus status, in quo ipse reperitur respectu beneficii A, non fuit pacificus, sed contradictus, & admissus cum clausula *salvo jure Ordinarii*, quæ efficit ut ipse ultimus status protestatus non sit manutenibilis, nec etiam respectu ipsius beneficii A *Vivian. de jurepat. lib. 5. cap. 2. num. 12. Marefcott. var. resol. lib. 1. cap. 55. num. 30. Card. de Luc. de jurepat. disc. 63. num. 19. Posth. de manuten. observ. 32. num. 16. Rot. decis. 96. num. 15. par. 13. recent.* Fortius igitur non erit manutenibilis, nec respectu beneficii B. nec vigore illius poterit Titius ad hoc præsentare.

2 Contrarium tamen venit de jure dicendum; Quoniam cum ambo beneficia proveniant ex eadem fundatione, & ex eodem fonte, existens in actuali possessione præsentandi ad unum beneficium, dicitur

Par. II.

etiam esse in possessione quoad aliud; & possessio quoad beneficium A deservire potest ad effectum præsentandi pro beneficio B. eandem causam, & originem habente. *Lotter. de re benef. lib. 2. quest. 10. num. 20. Piton. discept. Eccles. 28. num. 9. Rot. decis. 671. num. 2. & seq. par. 18. & decis. 130. num. 13. par. 19. rec. & in Majoricen. beneficii 11. Maji 1705. S. final. coram bo. me. Muto, & in Frisingen. Decanatus 12. Junii 1711. S. Præsertim in fin. coram bon. mem. Molines, & in Leodien. Pastoratus 20. Martii 1716. S. Eoque certius coram R. P. D. Lancetta.*

3 Nullatenus obstante, quòd præfata beneficia sint inter se distincta; sola namque eorum distinctio nequit operari, nè existens in possessione præsentandi respectu unius dicatur esse in possessione etiam respectu alterius, cum ad hunc effectum requiratur diversitas fundationis eorundem beneficiorum; seu quòd beneficia proveniant à diversa fundatione, siquidem tunc certè ex possessione præsentandi respectu unius, argui non posset possessio etiam respectu alicujus beneficii. *Rot. in Monasterien. Canonatus 19. Febr. 1714. S. Absque eo quòd coram R. P. D. Ansaldo, & in Bituntina beneficiorum 13. Martii 1716. S. Sed in universum coram R. P. D. Crispo.*

4 Quod verò possessio præsentandi, seu ultimus status, in quo reperitur dictus Titius, sit protestatus ab Ordinario cum clausula præservativa omnium, & quorumcumque jurium, non efficit nè ille sit manutenibilis, dum illa clausula præservat omnia jura in petitorio, non verò in possessorio. *Piton. discept. Eccles. 28. n. 15. Rota in Pisana Prioratus 11. Aprilis 1712. S. Quin ullatenus coram R. P. D. Ansaldo;* Sed etiam per malam hypotesim omisso quòd ille sit turbidus, & non manutenibilis, tamen cum idem Titius in quampluribus antecedentibus vacationibus beneficii A. præsentaverit pacificè ad illud, isti status anteriores sufficiunt; ad hoc ut ipse possit præsentare ad beneficium B. vacans ejusdem fundationis, dum ultimus status, quando est incertus, illo posthabito, ad effectum obtinendi institutionem, recurritur ad status anteriores, qui tali casu faciunt figuram ultimi status, & pro ultimo statu attenduntur. *Rot. in*

Aretina beneficii 20. Januar. 1701. §. utique, & 23. Aprilis 1703. §. Minimè coram R. P. D. Ansaldo, & in Cremonen. beneficii 3. Decembris 1706. §. Facile coram R. P. D. Lancetta, & in Lucana beneficii 22. Febr. 1709. §. Descendendo coram R. P. D. Falconerio.

ARGUMENTUM.

Manutentio concedenda est existenti in possessione juris eligendi Vespillonem.

SUMMARIUM.

- 1 *Existens in possessione juris eligendi Vespillonem est manutenendus.* Amplia, ut num. 2.
- 3 *Jus eligendi Vespillonem, & statuere taxam pro sepultura pertinet ad curam, & sollicitudinem Episcopi.*

CASVS IV.

Communitas A spatio centum annorum abrogaverat sibi jus eligendi Vespillonem, cum privativa, quòd nemo possit sepelire mortuo s ejusdem Civitatis, & funerarium emolumentum accipere, nisi Vespillo à dicta Communitate electus. Propter quam privativam; ad hujusmodi munus, seu officium sepeliendi mortuos suscipiendum multi concurrebant, taliter ut à præfata Communitate illud deliberabatur ad extinctionem candelæ plus offerenti, sicuti datium publicum, & descriptum fuerat inter proventus Communitativos in tabella. Sed quia exinde multa proveniebant inconvenientia, Eminentissimus Præfectus Boni Regiminis in visitatione dictæ Communitatis jussit deleri à tabella dictum officium, & mandavit à Communitate supplicari Episcopum, ut diminueret taxam solvi solitam pro sepultura, qui deputavit Vespillonem præscribendo debitam taxam pro sepultura, de consensu tamen, & confirmatione prædictæ Communitatis.

Accidit nuper, quòd deputatus à supradicto Episcopo criminaliter de furto inquisitus, suum amplius munus exercere non potest. Unde Vicarius Generalis alium elegit, qui nunc actualiter hujusmodi munere fungitur. Sed Communitas redeundo ad suas pristinas præventiones, alium elegit ad idem munus Vespillonis, & inhibuit coram Judice Laico, nè

electus à Vicario suum munus exerceret. E contra alia expedita fuit inhibitio tam nomine electi à Vicario, quàm nomine Promotoris Ficalis ejus Curia Episcopalis contra electum à Communitate, nè ille tale officium exercere auderet. Quibus stantibus disputari contingunt sequentia dubia:

Primò, *An, & cui sit danda manutentio in jure eligendi Vespillonem?*

Secundò, *An, & de cujus bono jure constet in casu &c.* Quæ favore Promotoris Ficalis Curia Episcopalis dictæ Communitatis resolvenda sentiebam.

I Etenim in ordine ad primum Episcopus ante vacationem dicti officii Vespillonis possidebat hujusmodi jus eligendi Vespillonem, prout non controversitur à Communitate, ac proinde manutenendus est in hac possessione non solum quia ad effectum manutentionis in quasi possessione jurium incorporalium in judicio possessorio ultimus status attenditur, juxta *Gratian. discept. forens. cap. 577. num. 13. Calderin. conf. 12. de jurepat. Sabell. Summ. divers. in verb. Status num. 2. Rota decis. 589. num. 1. coram Cavaler. & decis. 1213. num. 5. & decis. 1437. num. 1. coram Seraphin., & auctoritates in Commentario relatas.* Sed etiam quia in manutentione nudum factum, & sola detentio consideratur *Castr. in l. Aquilius sub num. 5. de donat. Cephal. conf. 16. sub num. 5. lib. 1. Rot. decis. 97. num. 10. par. 5. recen. tom. 1.* Et manutentio numquam possidenti denegatur, cum pro manutentione obtinenda sufficiat sola possessio absque alia tituli productione *§. Retinenda instit. de interd. l. 1. §. Interdictum autem ff. uti possid., Rota decis. 160. num. 1. & 458. num. 1. coram Gregor. Posth. decis. 402. num. 10.*

Nec Communitas allegare valet ignorantiam, quia optimè scivit, Episcopum elegisse Vespillonem, & non reclamavit; Quo casu amisit possessionem hujusmodi juris eligendi Vespillonem, juxta doctrinam *Giovagnon. conf. 9. nu. 88. & conf. 11. num. 73. & 74. lib. 1. Cavaler. decis. 655. num. 22. Posth. decis. 58. num. 22., & cessit dictam possessionem, itaut in illa manutenendus veniat Episcopus, ut optimè docet *Natt. conf. 398. num. 38. Menoch. de retinen. remed. 3. num. 259. Gonzal. super**

regul. 8. gloss. 34. num. 118. *Posth. decis.* 237. num. 2.

Immo prædicta Communitas jussu Eminentissimi Præfecti Boni Regiminis supplicavit Episcopum, ut diminueret taxam solvi solitam pro sepultura, & Vespillonem eligeret, adeoque de voluntate Communitatis Episcopus cepit hujusmodi possessionem; cui proinde manutentio denegari non valet. *Rot. dec.* 190. num. 2. *coram Ubald. Posth. observ.* 48. n. 36. & seqq.

2 Sed alio etiam titulo manutentendus est Episcopus in suo jure eligendi Vespillonem, tum quia possessio in hujusmodi jure fuit ab ipso capta autoritate Judicis, scilicet Eminentissimi Præfecti Boni Regiminis, qui jussit deleri hujusmodi officium Vespillonis à Tabella, quæ quolibet anno ad Sacram Congregationem Boni Regiminis transmittitur, & mandavit Communitati supplicari Episcopum, ut eligeret Vespillonem, tum etiam quia dicta possessio non habet juris resistenciam. Quibus casibus possessionem hanc, quam habet Episcopus in jure eligendi Vespillonem, manutendam esse docent *Angel. in l. clam possidere §. Qui ad nundinas num. 2. in fine, & ibi Alex. num. 2. ff. de acquir. possess.* *Rota decis.* 802. num. 6. par. 5. *diversor. Posth. decis.* 219. num. 1. & *observ.* 44. num. 7. *Rot. divers. decis.* 713. par. 4. Et ratio est, quia possessio capta auctoritate Judicis privat alium sua pos-

sessione. *Posth. decis.* 381. n. 1.

3 In ordine ad secundum dubium affirmativa pariter sequitur resolutio favore Episcopi; Nam deputare, & eligere Vespillonem, ut ex officio habeat sepellire Subditos Episcopi in Ecclesiis eidem subjectis, & statuere taxam pro sepultura pertinet ad curam, & sollicitudinem Episcopi, qui curam, & jurisdictionem habet in tota sua Diocesi tam de jure communi, quam vigore Concilii Tridentini. *Text. in cap. Cum Venerabilis, cap. Cum Dilectus de Religios. domib. cap. auditis de præscript. Concil. Trident. sess. 6. cap. 5. & sess. 14. cap. 2. 3. & 8. de reformat. Rota decis.* 41. num. 1. par. 5. *recentior. tom. 1. & decis.* 487. num. 1. & 2. par. 14. *recent.* Unde videtur esse jus proprium Episcopi; quod comprobatur etiam ex facto ejusdem Eminentissimi Præfecti Sac. Congregationis Boni Regiminis, qui non jussit Communitati supplicare Episcopum, ut diminueret taxam solvi solitam pro sepultura, & permittere eandem eligere Vespillonem, qui ex officio haberet sepellire mortuos totius Civitatis in suis Ecclesiis, nisi agnovisset hoc esse jus propriè conveniens Episcopo, & non Communitati Laicali, quæ non potest quidquam statuere super rebus ad Ecclesiam pertinentibus. *Bartol. in l. omnes Populi num. 25. de jur. jur. Alex. cons.* 27. num. 7. *lib. 1. Rot. decis.* 283. num. 7. par. 14. *recentior.*

